

Мільянер са скальпелем

«Амкадоравец» Аляксандр Шакуцін ледзь не патрапіў пад санкцыі Еўрасаюза. Старонка 5.

Затрымалі на мяжы з Расіяй

Лідары апазіцыі замест Бруселя аказаліся **на аршанскіх нарах**. Старонка 3.

Спорт

Домрачава: Абараняю чырвона-зялёны сцяг

«Яго ўздываюць у мой гонар». Старонка 8.

Грамадства

Топінг у Смаргоні: слупы замест дрэваў

«Я разумею, што дрэнна. Але будзе налета добра». Старонка 9.

Музыка

Рок-каранацыя без каралёў

Памідораў на ўручэнне не прыйшоў. Старонка 11.

Палеміка

Нельга хаваць злачынствы партызанаў

Пішучь Дзяніс Рабянок, Сяргей Ваганаў. Старонка 13.

Тэндэнцыі

Ждут-с

Расія чакае ад Беларусі палітычнай волі **на допуск да прыватызацыі нафтаперапрацоўкі і нафтаправадоў**.

Апошняя заява дарадцы пасольства Расіі ў Мінску падліла алею ў агонь непакою, што Масква хоча атрымаць поўны кантроль над беларускай гаспадаркай. Дарадца па эканамічных пытаннях пасольства Расійскай Федэрацыі ў Беларусі Віктар Балашоў заявіў, што Расіі «трэба чакаць ад Беларусі палітычнай волі для пачатку ўдзелу ў прыватызацыйных здзелках у сферах нафтаперапрацоўкі і транспарту нафты».

«Узаемадзеянне з расійскімі нафтавымі кампаніямі цяпер становіцца вельмі эфектыўным. Трэба чакаць сур'ёзных інвестпраектаў, трэба чакаць палітычнай волі», — заявіў С.Балашоў у панядзелак журналістам у Мінску.

Ён не стаў удавацца ў дэталі. Але з задавальненнем адзначыў апошнюю заяву Аляксандра Лукашэнкі пра тое, што прыватызавана можа быць любое беларускае прадпрыемства.

Пераход газавай і нафтавай інфраструктуры ў рукі Расіі зробіць немагчымай дыверсіфікацыю крыніц энерганосьбітаў для краіны. У сваю чаргу, чэрпаючы нафту і газ з аднаго жарала, Беларусь прырэчана на палітычную і культурную васальнасць. У выніку, пакуль іншыя еўрапейскія нацыі згуртаваліся ў Еўрасаюз, Беларусь застаецца адсталым саюзнікам адсталай Расіі.

Мікола Бугай

Фотафакт

Халодная вясна

Такі дубар на пачатку красавіка ў Беларусі бывае раз на восем гадоў.

PHOTO BY MEDIA.NET

Дык падпісвайся!

«Наша Ніва» з'яўляецца ў кіёсках у Мінску ў сераду ад абеда, у рэгіёнах — у чацвер. На газету можна і падпісацца — глядзі **старонку 2**.

Дзеля будучыні Беларусі

Рыгор Барадулін, Генадзь Бураўкін, Радзім Гарэцкі і Анатоль Грыцкевіч — за скліканне **Усебеларускага з'езда**.

Падзеі апошняга часу ў жыцці Бацькаўшчыны выклікаюць вострую трывожу за яе будучыню.

Фінансавы крызіс, дэвальвацыя рубля выявілі слабасць айчыннай эканомікі. Распачаты продаж дзяржаўнай маёмасці пагражае стратай нацыянальнага багацця, нажытага многімі пакаленнямі беларусаў. З-за непрадбачливай і неспаслядоўнай замежнай палітыкі наша краіна нястрымна аддаляецца ад дэмакратычнага свету і ўпарта коціцца да міжнароднай ізаляцыі. Настойлівымі высілкамі чынавенства груба і няўхільна дыскрымінуецца нацыянальная культура, выціскаецца са штодзённага ўжытку беларуская мова — падсякаюцца карані нацыі. Няўмольна паглыбляюцца экалагічныя і дэмаграфічныя праблемы. Усё гэта ставіць пад пагрозу не толькі перспектывы цывілізаванага развіцця Рэспублікі Беларусь, але і яе незалежнасць.

Надышоў час усёй грамадой прааналізаваць сённяшні дзень Радзімы, знайсці шляхі выпраўлення калектыўных памылак і пралікаў, цвяроза і цвёрда паставіць задачы далейшага

станаўлення і свярджэння нацыянальнай дзяржавы.

Гісторыя ніколі і нікому не даруе бяздзейнасці на складаных, вызначальных яе паваротах. Усе здаровыя сілы нашага грамадства мусяць адкінуць асабістыя і карпаратыўныя амбіцыі дзеля святой і галоўнай мэты — свабоды і шчасця народа.

У газеце «Народная Воля» за

2 сакавіка Уладзімір Някляеў выказаў прапанову аб скліканні Усебеларускага з'езда. Мы падтрымліваем гэтую прапанову — і ўсіх, хто занепакоены лёсам Бацькаўшчыны, заклікаем да яднання!

Давайце схамянемся. Давайце адумаемся. Давайце згуртуемся. Давайце ўсвядомім нарэшце свой абавязак перад нашчадкамі, перад

чалавецтвам, перад гісторыяй, перад Беларуссю.

Мы можам перамагчы. Мы павінны перамагчы. Мы пераможам, калі будзем разам.

Рыгор Барадулін, Генадзь Бураўкін, Радзім Гарэцкі, Анатоль Грыцкевіч, сустаршыні Усебеларускага з'езда за незалежнасць 2000 г.

А першая дзе?

Лукашэнка: Беларусь гатова да будаўніцтва другой АЭС.

Пра гэта ён заявіў на сустрэчы з гендиректарам Міжнароднага агенства па атамнай энергіі (МАГАТЭ) Юкія Амана, які знаходзіцца з візітам у Мінску. «Калі будзе ваша садзейнічанне, падтрымка і адпаведныя ўмовы, мы гатовыя і другую атамную станцыю пабудаваць у Беларусі», — сказаў Лукашэнка.

Ён цвёрда перакананы, што ядзерная энергетыка — гэта найбольш бяспечны шлях атрымання таннай энергіі.

Аляксандр Лукашэнка ведае пра намеры Германіі згарнуць ядзерныя праекты. «У гэты асаблівы перыяд мы цвёрда і адназначна заяўляем аб тым, што мы не проста маем намер пабудаваць атамную электрастанцыю, але і пачалі яе будаўніцтва», — сказаў ён. Лукашэнка свярджае, што большасць насельніцтва краіны падтрымлівае пабудову АЭС.

Нагадаем, што першую АЭС Беларусі маюць збудаваць расіяне каля мяжы з Літвой, у Астравецкім раёне. Увод першага блока запланаваны на 2017, другога блока — на 2017–2018. Сваіх грошай на будоўлю лукашэнкаўцы не маюць, праект будзе рэалізаваны ў доўгі, на расійскі крыдэт.

Мікола Бугай

У Грэцыі расследуюць загадку «вострава сляпых»

Да сляпых вострава Закінтас масава вяртаецца зрок.

Востраў Закінтас раней вабіў сваімі руінамі венецыянскай эпохі, а таксама блакітнымі водамі на пляжах. Цяпер ён стаў вядомы яшчэ і надзвычайнай колькасцю сляпых. Новы ўрад краіны, які праводзіць палітыку строгай эканоміі, выявіў, што працэнт сляпых на востраве ажно ў 9 разоў перавышае сярэднеўрапейскі. У ЕС прыкладна 0,2% людзей лічацца інвалідамі па зроку. На Закінтасе — аж 1,8%.

Праверка выявіла, што дапамогу як сляпых атрымліваюць, у тым ліку, мясцовы таксіст і іштуклаў (ёсць і такая па-

сада ў сацыяльна арыентаванай Грэцыі).

Грэцыя сутыкнулася з вялікім эканамічным крызісам праз тое, што ўрад доўгі час прыхоўваў сапраўдны памер дзяржаўнага доўгу, а выдаткі бюджэту ўвесь час раслі.

Праваслаўная царква Грэцыі пакуль ніяк не зреагавала на эпідэмію слепаты на Закінтасе. Але ёй варта пільнаваць сітуацыю: хутка на востраве сляпых масава і раптоўна стануць відущчымі.

МБ

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Дык падпісайся!

Падпіска праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае 15000 рублёў.

Мы рэкамендуем падпісвацца праз Рэдакцыю.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 6 гадоў даказала сваю надзейнасць. Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Каб шпотьдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету.

1) Просім усіх ахвотных падпісачца паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і

тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: телефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г. Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езда.

Банкаўскія рэквізіты:

ПВУП «Суродзічы», УНП 190 786 828

Аддз. № 539 ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 739

Рахунак атрымальніка: 3012 740 628 011

Від аплаты: За газету «Наша Ніва»

Падпіска праз «Белпошту»

Падпісачца можна і ў кожным паштовым аддзяленні:

індывідуальная падпіска (індэкс у каталозе — 63125) — 15040 руб./месяц;

для прадпрыемстваў (індэкс — 631252) — 18045 руб./месяц.

Сцісла

Працоўны дзень з панядзелка 23 красавіка пераносіцца на суботу 28 красавіка

На Радуніцу будучы тры выхадныя дні, бо 21 красавіка пройдзе агульнарэспубліканскі суботнік. Не выключана, што пазней будзе перанесены і працоўны дзень з 30 красавіка (панядзелак), бо 1 Мая прыпадае сёлета на аўторак.

Праезд у грамадскім транспарце Мінска падаражае 5 красавіка

Талончык будзе каштаваць 1500 рублёў.

Сацыёлагі: Беларусам санкцыі ЕС аб'яваць

24% падтрымліваюць санкцыі, 37% усё адно — такія вынікі дало апытанне, праведзенае Незалежным інстытутам сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў (Літва). Тое самае датычыць і заклікаў некаторых беларускіх і заходніх палітыкаў не праводзіць у Беларусі Чэмпіят свету па хакеі ў 2014, калі да таго часу ў краіне не спыняцца парушэнні правоў чалавека. 13% апытаных ставяцца да гэтай ініцыятывы станоўча, 37% — аб'явава.

Цела ў рацэ

Цела маладога чалавека 2 красавіка знайшлі і дасталі з ракі Піна ў раёне вуліцы Столінскай вадалазы. Выпадковы сведка бачыў, як з моста ўтаў чалавек. Прычыну смерці медыцынская экспертыза. Следчыя разглядаюць некалькі версій трагедыі, у тым ліку самагубства. Нябожчык працаваў рабочым на адным з прадпрыемстваў.

СГ

За тыдзень — Вялікдзень або Вербная нядзеля

Каталікі і пратэстанты распачалі Вялікі тыдзень, у праваслаўных ён на сем дзён пазней.

У мінулую нядзелю каталікі Беларусі адзначылі Вербніцу, або Пальмовую нядзелю, калі свяціць вербы ў гонар уваходу Ісуса Хрыста ў Ерусалім. Гэтая нядзеля ў календары каталікоў і пратэстантаў — Вялікая. Вялікдзень у іх прыпадае сёлета на 8 красавіка.

А праваслаўныя 7 красавіка святкуюць Дабравешчанне (Звеставанне). 8 красавіка ў іх — Вербніца. А Вялікдзень будзе 15 красавіка.

СГ

Самае чытанае на nn.by за 28 сакавіка — 3 красавіка 2012

1 Лідары апазіцыі затрымалі на мяжы з Расіяй

2 Патрыярх Кірыл: У кватэры пражываюць траюрадныя сёстры

3 Домрачава: Я абараняю колеры чырвона-зялёнага сцяга + фота

4 Мара беларуса: «Ружовашчокая, славянская, беларускамоўная»

5 Шымаў шкадуе, што людзі валодаюць жыллём

6 Лукашэнка вачыма псіхолога

7 Хто купіў квіток на «Крамбы» ў Вільню дзеля бясплатнай візы...

8 Ва Украіне памерла ахвяра скандальнага згвалтавання

9 Зорка Playboy стала намеснікам дырэктара Кіева-Пячорскай лаўры?

10 Выстава «Пагоня» — у сядзібе Партыі БНФ + выявы карцін

Замест Брусэля — аршанскі ІЧУ

Калякіна, Лябедзьку і Атрошчанкава **не пусцілі** на сустрэчу з еўракамісарам Фюле.

Гэта адбылося ў Оршы ў ноч на 28 сакавіка. Палітыкі ехалі ў Маскву, каб адтуль паляцець у Брусэль.

«Нечаканкай было, што мы ўсе апынуліся ў адным купэ, — расказвае каардынатар «Еўрапейскай Беларусі» Аляксандр Атрошчанкаў. — Білеты ж куплялі ў розны час».

«Калі толькі заходзілі ў вагон, то пабачылі чалавека ў цывільным, які фіксаваў усіх. Леглі, хоць і не

Як мяжу перасек Шушкевіч

Наведаўшы рэдакцыю газеты The Washington Post, Шушкевіч расказаў, што ён — ведаючы, што ягоны мабільны тэлефон праслухоўваецца беларускімі спецслужбамі — абзвоньваў сваіх знаёмых і сяброў, паведамляючы ім, калі і на якім цягніку ён збіраецца ехаць у Маскву. А насамрэч Станіслаў Станіслававіч перасек беларуска-расейскую мяжу ў машыне, потым уехаў у Латвію, адтуль у Літву, а з Вільні вылецеў самалётам у ЗША. У Вашынгтоне Шушкевіч атрымаў прэстыжны «Медаль Свабоды» Трумэна — Рэйгана.

спалі, бо чакалі нейкіх правакацый», — працягвае Атрошчанкаў.

Лідары АГП і «Справядлівага света» Анатоль Лябедзька і Сяргей Калякін ужо ведалі, што яны знаходзяцца ў «чорных спісах» невявязных, бо іх разварочвалі на літоўскай мяжы. Тым не менш, карыстаючыся адсутнасцю мяжы з Расіяй, яны ўсё адно бесперашкодна прыязджалі на месцы сустрэчаў. Чацвёртым у гэтым купэ быў старшыня БХД Віталь Рымашэўскі, якога не чапалі, а далі праехаць далей.

Затрыманы на расійскай мяжы адбыліся ўпершыню. Мільцызняла апазіцыянераў з цягніка, тлумачачы, што шукае наркатыкі. Вядома, нічога не знайшлі, але і адпуская проста так не збіраліся. Супраць Калякіна, Лябедзькі і Атрошчанкава завялі адміністрацыйныя справы.

Можна было пачуць галасы дакораў, што «невязныя» карыстаюцца камфартабельнымі цягнікамі, а не перасякаюць мяжу ўпотаі на аўтамабільх. «Ёсць час для партызанскіх сцэжак, а ёсць для галоўных», — адказвае на гэта Аляксандр Атрошчанкаў.

Цэлы наступны дзень мужчын прамарынавалі ў аршанскім ІЧУ. Суды так і не адбыліся. Больш чым праз суткі пасля затрымання апазіцыянераў асудзілі ў паўзакрытым рэжыме. Абышло-

Атрошчанкаў (справа): Нашу пазіцыю ўсё адно ўлічылі. Орша, 29 сакавіка, пасля суда.

ся ўсё штрафам, а не суткамі — 35 базавых велічынь.

Што датычыць сустрэчы ў Брусэлі, то на ёй 29 сакавіка быў дадзены старт новай праграме ЕС «Еўрапейскі дыялог для мадэрнізацыі Беларусі». Яе прадставіў еўракамісар на пытаннях пашырэння і палітыцы добра-суседства Штэфан Фюле.

«ЕС і яго краіны-ўдзельніцы хочуч падзяліцца з Беларуссю сваім паспяховым вопытам пераходу да дэмакратыі і рыначнай эканомікі, — растлумачыў еўракамісар Андрэй Піебалтс сутнасць праекта. — ЕС гатовы стварыць неабходныя ўмовы для еўрапейскіх кампаній і фінансавых інстытутаў для аказання дапамогі ў трансфармацыі і

Анекдот у тэму

Усё ж затрымліваць апазіцыянераў у Оршы — гэта пакуль не ўзровень. Вось калі цягнік, на якім апазіцыянеры едуць у Маскву, будучь неаваўажна разварочваць, каб яны ноч ехалі, а працягваліся зноў у Мінску — гэта будзе крута.

ўдзеле ў будучых прыватызацыйных працэсах у Беларусі».

Як бачым, гаворка на канферэнцыі зусім не ішла на тэму пашырэння санкцый. Каму з беларусаў усё ж атрымалася дабрацца да Брусэля? «Мілінкевіч там быў, Янукевіч, Рымашэўскі, Дзмітрыеў, Фядута, прадстаўнікі «трэцяга сектара», — кажа Атрошчанкаў.

У дадатак да знаходжання ў ІЧУ апазіцыянерам так і не аддалі пашпарты. «Пасля вызвалення мы паехалі ва УУС на транспарце Оршы. Нам вярнулі ўсе рэчы, акрамя пашпартаў», — кажа Атрошчанкаў. Ён упэўнены, што свае дакументы яны ўжо не пабачаць. Так было з праваабаронцам Алегам Воўчакам, якому пасля адміністрацыйнага затрымання пашпарт не аддалі — давялося рабіць новы.

Затрыманыя апазіцыянеры перакананыя, што іх пазіцыя ўсё адно будзе пачутая і ўлічаная.

Зміцер Панкавец

Лябедзька: Маці нараджаюць сыноў не для таго, каб з іх рабілі цвікі

Прайшоў XIV з'езд Аб'яднанай грамадзянскай партыі.

У фае палаца МТЗ звыкла прадаваўся мёд. Трэба было прайсці праз яткі са шчучынскім і банкірскім ласункам, каб трапіць у залу. Над сцэнай вісеў сцяг АГП. Два гады таму, перад выбарамі, быў вялізны плакат з фотаздымкамі 33 сяброў партыі. Сёлета больш сціпла.

З'езд вялі народная артыстка Зінаіда Бандарэнка і намеснік Лябедзькі Леў Марголін. Размаўлялі па-беларуску. Найперш у шэрагі партыі былі прынятыя маці палітвязня Аліневіча Валянціна, а таксама палкоўнік мільцыі ў адстаўцы Мікалай Казлоў.

«І хоць мы розныя, але цесныя партнёры. У нас непадобныя погляды на эканоміку, сацыяльную сферу. Тым не менш, толькі ад агульнай працы залежыць, ці пабудуем мы асновы дэмакратычнага грамадства», — сказаў у вітальным слове старшыня «Справядлівага света» Сяргей Калякін.

Пакуль госці выступалі з прамовамі, Анатоль Лябедзька паспяваў псіхіць у фэйсбук навіны з'езда. Час новых тэхналогій.

Калі слова далі старшыні партыі, то спачатку Лябедзька падышоў да мікрафона, але адразу ж пачаў рабіць крокі наперад, бліжэй да залы. На ягоным пінжаку ўжо быў замацаваны маленькі мікрафон, што дазволіла выступаць, ходзячы па сцэне, а не за трыбунай, што надавала пэўнай жывасці і эфектнасці. Выступаў метафарычна, іранічна, па-беларуску.

«Прэзідэнцкая кампанія да 19 снежня была пазітыўнай. Потым было велізарнае выпрабаванне», — сказаў Лябедзька, які мог лёгка прапусціць гэты з'езд, калі б замест штрафу атрымаў суткі ў Оршы. «З мяне яшчэ не выйшаў пах

Кандыдаты ад АГП здымуцца за пяць дзён да галасавання

Намеснікі старшыні АГП сталі:

Прадпрымальнік з Барысава Леў Марголін, гомельскі актывіст Васіль Палякоў, старшыня грамадскага аб'яднання «Жаночы незалежны дэмакратычны рух» Людміла Пеціна, юрыст Антаніна Кавалёва.

СЯРГЕЙ СУДЗІЛІН

аршанскага ІЧУ», — пажартаваў палітык.

Як праблема адзначалася тое, што партыя так і не набыла «жаночы твар», большасць партыйцаў па-ранейшаму мужчыны. Яшчэ адным момантам са знакам мінус называлася тое, што ў партыі «не з'яўляецца новых Чыгіроў, Дабравольскіх».

Лябедзька далікатна абыходзіў тэму Яраслава Раманчука, але на выкрык з залы «Раманчук — гэта вялізная памылка партыі», павінен

быў зрагаваць. «Маці нараджаюць сыноў не для таго, каб з іх рабілі цвікі. Адзінкі вытрымалі ўсё, што з імі рабілася ў «амерыканцы». Не напісалі прашэнняў, не агаварылі папчэнікаў. Тут у зале знаходзіцца маці Ігара Аліневіча. Гэты хлопец са стрыжнем, ён усё вытрымае, але ўпэўнены, што яго мама нараджала не для гэтага».

Пры канцы выступу палітык расказаў байку пра мужчын, якія часалі камяні. «Што ты робіш? — запыталіся ў перша-

га. — Я апрацоўваю камень, мучаюся, так усё надакучыла. Тое самае спыталіся ў другога чалавека: што робіш ты? — Я буду ўніверсітэт для сваіх дзяцей. Гэтак і мы павінны ведаць, што робім і для чаго».

У перапынках з'езда грала «Пагоня» ў выкананні Мулявіна.

У выніку Анатоль Лябедзька на безальтэрнатыўнай аснове пераабраны старшыней. Лідар «Малых дэмакратаў» Алег Корбан зняў сваю канды-

датуру, што знайшло разуменне ў зале.

Партыя будзе ўдзельнічаць у парламенцкіх выбарах, але на апошнім этапе, за пяць дзён да галасавання, кандыдаты ад АГП здымуцца. Кампанія атрымае назву «За чэсныя выбары». Кандыдаты ад АГП будучы пераконваць грамадзян, што «Лукашэнка — гэта тупік», а выхадом могуць стаць свабодныя выбары без Лукашэнкі.

Каваленку праз зонд кормяць дзіцячым харчаваннем

Падчас кармлення прывязваюць да ложка.

Турэмны лекар паведаміў Алене Каваленцы, што мужа шэсць разоў на дзень пачалі карміць праз зонд дзіцячымі сумесямі «Беллакт». Па словах лекара, тэмпература ў Сяргея паніжаная, «ціск быццам нармальны».

Яшчэ 31 сакавіка лекар псіхіятрычнага аддзялення пры калоніі «Віцьба-3» сказаў Алене, што стан здароўя Сяргея стаў бліжэйшым да цяжкага. І ў выпадку далейшага пагаршэння яго могуць перавесці ў цывільны шпіталь.

Дактары не дазваляюць жонцы палітвязня і яго маці Лідзіі ўбачыцца з ім. Адзіны кантакт — праз саміх лекараў. Па словах Алены, медыкі паведамілі, што да Сяргея ўжываюць таксама парантаральнае кармленне: праз катэтар у вену яму ўводзяць фізіраствор, глюкозу, амінакіслоты. Кропельніцы яму ставяць на 8—9 гадзін штодня. Як і раней, Сяргея пры такім кармленні прывязваюць да ложка.

Сяргей Каваленка галадае з 19 лютага. Перад гэтым ён трымаў 30-дзённую галадоўку ў СІЗА, з якой яго выводзілі прымусовым харчаваннем.

Кастусь Матушч

Парантаральнае кармленне

Адбываецца праз вену. Можна быць частковым і поўным. Частковае выкарыстоўваецца для пакрыцця дэфіцыту некаторых карысных рэчываў і з'яўляецца толькі дадаткам да звычайнага рацыёну. Поўнае паказана асобам, якія не могуць прымаць ежу звычайным шляхам, але маюць патрэбу ў атрыманні пажыўных рэчываў.

Як гэта было ў СССР

Савецкі дэсідэнт Анатоль Марчанка 4 жніўня 1986 пасля свайго шостага арышту аб'явіў галадоўку з патрабаваннем вызваліць усіх палітвязняў. На 40-ы дзень галадоўкі яго пачалі прымусова карміць штодня, акрамя нядзелі. Марчанка спосаб прымусовага кармлення ў адкрытым лісце да генеральнага пракурора СССР назваў катаваннямі. Ён апісаў увесь працэс. «Пажыўная сумесь гатуецца наўмысна з буйнымі кавалачкамі-камячкамі з прадуктаў, якія не праходзяць праз шланг, а затрымліваюцца ў ім і, забіваючы яго, не прапускаюць пажыўную сумесь у страўнік. Пад выглядам прачысткі шланга мне ладзяць катаванні, масажуючы і тузаючы шланг, не вымаючы яго з майго страўніка». Па словах Марчанкі, выклікаючы востры боль у страўніку, такім чынам прымусвалі самога выйсці з галадоўкі, якую ён у выніку трымаў 117 дзён. Праз 12 дзён пасля выхаду з галадоўкі Марчанка трапіў у бальніцу, дзе і памёр. Па афіцыйнай версіі, ад сардэчна-сасудзістай недастатковасці.

СЯРГЕЙ ПУШКІН

Плат у падтрымку Каваленкі на Дзень Волі.

Меркаванні

Шымаў шкадуе, што людзі валодаюць жыллём

У гэтым эканаміст-Лукашэнкавец бачыць прычыну крызісу ў краіне.

«Мы дапусцілі адну стратэгічную памылку, — расказаў былы міністр эканомікі і рэктар БДЭУ ў інтэрв'ю Юрыю Казіятку на СТБ, — мы вырашылі, што кожны грамадзянін павінен мець уласнае жыллё», — сказаў Уладзімір Шымаў.

«Гэта яшчэ гарбачоўскі лозунг!» — паправіў яго Казіятка.

«І пад гэты лозунг сталі, па-першае, прыватызаваць усё жыллё, — наракае Шымаў. — А потым сталі выдаваць ільготныя крэдыты. Разумеецца, парадокс атрымаўся: мы выдаём льготныя крэдыты, дзяржава льготы будаўніцтва жылля, а затым дае эксплуатацыю праз жыллёва-камунальныя паслугі. Такім чынам, вось такі мінус атрымліваецца».

«Увесь свет развіваецца ў гэтым

сегменце па-іншаму, — лічыць рэктар. — Кватэра павінна быць зароблена, там чалавек мае ўласную кватэру гадоў у 40, калі ён вельмі добра, інтэнсіўна працуе, а да гэтага вялікая частка насельніцтва — калі ўзяць развіцця краіны еўрапейскія — 70—80% насельніцтва — жыве ў арандава-

ным жыллі. Разумеецца? Вось нам трэба сёння гэтую палітыку выраўноўваць, і тады ў нас пагроз эмісіі пад жыллёвае будаўніцтва не будзе, таму што не сакрэт, што вялікая частка вольнай праблемы, якая ўзнікла ў нас на валютным рынку, звязаная з жыллёвай эмісіяй».

Мікола Бугай

На пытанне пра «невязных» Жадобін кінуў слухаўку

Датэлефанавацца да міністра было няпроста.

Прамую лінію міністра абароны ладзіла газета «Советская Белоруссия». Мы вырашылі высветліць у чыноўніка, чаму журналістаў і грамадскіх будаўніцтва не будзе, таму што не сакрэт, што вялікая частка вольнай праблемы, якая ўзнікла ў нас на валютным рынку, звязаная з жыллёвай эмісіяй».

скаюць за мяжку.

Датэлефанавацца да Юрыя Жадобіна было нялёгка. Калі ж на другім канцы дрота пачулася: «Міністр абароны слухае...», папрасілі яго паглумачыць сітуацыю.

Пасля агучанага пытання мужчынскі голас папрасіў хвілінку пачакаць. А праз некалькі секунд у слухаўцы пачуліся кароткія гудкі.

Магчыма, абрыў на лініі? Набіраем нумар яшчэ і яшчэ. З разу дзясятага адказаў міністр Жадобін. Зноў задаём пытанне. Але ў слухаўцы пайшлі кароткія гудкі. Тэлефанаваць трэці раз міністру абароны з нязручным пытаннем мы не сталі.

КМ

Еўразійскі суд па правах чалавека ці прафанацыя?

«Не за гарамі станаўленне новага інтэграцыйнага аб'яднання — Еўразійскага саюза. Ужо створаны і дзейнічаюць такія наднацыянальныя органы, як Еўразійская эканамічная камісія, суд ЕўрЭзЭС. Магчыма, трэба падумаць і аб стварэнні суда па правах чалавека», — сказаў у інтэрв'ю БТ дэпутат палаты прадстаўнікоў Мікалай Самасейка.

Еўрапейскі суд па правах чалавека дзейнічае ў Страсбургу (Францыя). Яго юрысдыкцыя распаўсюджваецца на ўсе краіны-сябры Рады Еўропы, у тым ліку і Расію. Беларусь, як вядома, не з'яўляецца сябрам Рады Еўропы.

Беларусь, Расія і Казахстан крытыкуюцца міжнароднымі арганізацыямі за парушэнні правоў чалавека. Наўрад ці можна разлічваць на аб'ектыўнасць такой арганізацыі, калі яна на-самрэч паўстане.

ЗП

Сцісла

Бяляцкі чытае «Жыццё і лёс»

22 сакавіка палітвязня Алеся Бяляцкага перавялі з каранціну Бабруйскай калоніі ў атрад. Атрад працоўны, займаецца швейнай вытворчасцю. «Я з 2 да 17 гадоў жыў у Светлагорску, а гэта 60 км адсюль, там адчуваю сябе як дома», — жартуе палітвязень. «Прачытаў тут у каранціне другую частку рамана Гросмана «Жыццё і лёс», — піша праваабаронца. У адным з ранейшых лістоў Бяляцкі параўноўваў сваю цяперашнюю долю з ракой, якая нясе яго незалежна ад ягонай волі.

Паслы вернуцца пасля Вялікадня?

Калі толькі Лукашэнка не ўчыніць чагосьці страшнага і калі застанецца жывы Каваленка, піша брусельскае выданне EУobserver.

Партыя БНФ: існаванне Рады БНР дае магчымаць пераглядаць дамовы з Крамлём

Сойм партыі заклікае стварыць пры ЕС пастаяннае прадстаўніцтва БНР. «Зыходзячы з нормаў беларускага і міжнароднага права, само існаванне Рады БНР з'яўляецца гарантыяй таго, што ўсе дамовы паміж цяперашнімі ўладамі і Крамлём, якія ставяць пад пагрозу нацыянальны суверэнітэт нашай дзяржавы, могуць

быць перагледжаны не толькі ў гістарычнай перспектыве, але і ў юрыдычным сэнсе», — адзначаецца ў заяве сойма БНФ.

МЗС Польшчы параўнаў Беларусь з КНР

Пра гэта гаворыцца ў дакладзе міністра замежных спраў Польшчы Радаслава Сікорскага. «Беларускі лідар можа саджаць у турмы апазіцыянераў, але цалкам залежыць ад тых, хто пастаўляе ў Беларусь нафту або газ ці прапануе яму крэдытныя гарантыі або пагражае іх адменай. Таксама і паўночнакарэйскі рэжым існуе ад літасці Кітая», — гаворыцца ў дакладзе.

МБ, ЗП

Мільянер са скальпелем

«Амкадоравец» **Аляксандр Шакуцін** — самы багаты сенатар Беларусі, які ледзь не патрапіў пад санкцыі Еўрасаюза.

Уладзімір Пефніеў, Юрый Чыж, Анатоль Тарнаўскі — тройца беларускіх бізнэсоўцаў з чорнага спіса Еўрасаюза. Візавыя санкцыі і эканамічныя абмежаванні мусяць ускладніць ім вядзенне бізнэсу. Хто яшчэ мог апынуцца ў «чорнай» кампаніі? Сярод кандыдатаў у гэты не вельмі пачэсны спіс называліся ўладальнік «Санта-Брэмар» Аляксандр Машэнскі, стваральнік «Тытунь-Івеста» Павел Тапузідзіс, а таксама Аляксандр Шакуцін. «Наша Ніва» расказвае пра апошняга з іх.

Сенатар з «Белай Русі»

Старшыня рады дырэктараў «Амкадора» Аляксандр Шакуцін знаходзіцца нашмат бліжэй да ўлады за астатніх бізнэсоўцаў. Рэч у тым, што Шакуцін — сам улада. З 2008 года ён уваходзіць у савет рэспублікі, з'яўляючыся намеснікам камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы. Быць сенатарам — няпыльнае, але прыбытковое праца. Да дэвальвацыі зарплата складала каля \$1000. Але бізнэсоўцаў тут мала, можна назваць хіба што яшчэ генеральнага дырэктара віцебскага абутковага «Марка» Мікалая Мартынава.

Прозвішча Шакуціна можна знайсці і сярод членаў прэзідыума «Белай Русі». Спіс афіцыйных дасягненняў вячаюць два медалі

Аляксандр Шакуцін (злева) і кіраўнік Рады бяспекі Леанід Мальцаў на семінары для кіруючых работнікаў.

Непалец Упендра Махата — галоўны акцыянер «Амкадора»

ў гонар перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

Хірург-камсамалец

У афіцыйнай біяграфіі сенатара пазначана, што ён нарадзіўся ў 1959 на Аршаншчыне ў вёсцы Вялікае Бабіна. Пачаўшы з працы трактарыстам у мясцовым калгасе, паехаў у сталіцу рэспублікі вучыцца на доктара. Тут, у Мінскім дзяржаўным медыцынскім інстытуце (цяперашні Медуніверсітэт), Шакуцін заадно праявіў і актыўную грамадскую пазіцыю — стаў намеснікам сакратара інстытуцкага камсамола, а таксама камандзірам студэнцкіх будаўнічых штабоў мінскага абкама камсамола. Магчыма, менавіта пра тыя часы Шакуцін узгадваў у інтэрв'ю «Белгасец» абуралічыся магчымым увядзеннем санкцый: «Яшчэ ў Савецкім

Саюзе я змагаўся з падобнымі абмежавальнымі мерамі. А сёння ЕС паводзіць сябе гэтак жа, як Палітбюро тады. У Еўропе хапае сваіх праблем, але яны хочучы, каб і ў нас было дрэнна».

Медыцынская кар'ера Шакуціна ішла ў гару — яго прызначылі загадчыкам хірургічным аддзяленнем у 10-й гарадской бальніцы Мінска, а пасля дырэктарам медыцынскага цэнтра МАЗа.

Пераход з медыцыны ў прамысловасць

Абвясненне незалежнасці краіны ў 1991 азначала для Шакуціна, як і для многіх іншых прадпрыемальных беларусаў, пачатак новага жыцця. Заплыў да вялікіх грошай быў павольным. Спачатку хірург узначаліў навукова-вытворчае «ПрамМедІнвест» (цяпер «ПМІ-Груп»), неўзабаве ператворанае ў акцыянернае таварыства. Пастаўкі медыцынскай тэхнікі змяніліся на больш прыбытковы імпорт тэхнікі на прадпрыемствы краіны. Шакуцін і цяпер застаецца ў кіраўніцтве кампаніі, дзейнасць якой у многім звязаная з продажами за мяжу прадукцыі «Амкадора» — галоўнай крыніцы багацця сенатара.

Непальскае адценне завода

«Амкадор», акцыянерам якога з'яўляецца Шакуцін, заслугуе асобнага расповеду. Завод дарожнай і будаўнічай тэхнікі быў створаны яшчэ ў 1920-х, аднак у гісторыю Беларусі ён трапіў як першае буйное прадпрыемства Беларусі, у якім прайшло ак-

цыянаванне. Яго яшчэ ў 1991 ажыццявіў прэзідэнт канцэрна Васіль Шлындзікаў, які быў заўзятым прыхільнікам рынкавай эканомікі. Пакуль астатнія заводы ледзь трымаліся на плаву, ягонае прадпрыемства імкліва нарошчвала магутнасці. Шлындзікаў пакінуў сваю пасаду ў 1996. Дэпутат Вярхоўнага Савета і намеснік старшыні АПІ, ён вырашыў прысвяціць сябе палітыцы.

А на «Амкадор» прыйшлі замежныя інвестыцыйныя кампаніі. Цяпер кантрольны пакет (каля 60%) акцый холдынга належаць ганароваму консулу Непала ў Беларусі Упендра Махата. Апроч таго, ён кантралюе некалькі бізнэс-цэнтраў у Мінску. Непалец жыве ў Маскве, таму «кіраванне на месцах» ажыццяўляе Аляксандр Шакуцін як уладальнік другога па велічыні пакета акцый. Каштоўныя паперы засталіся і ў многіх работнікаў «Амкадора» пачатку 1990-х. Агульная колькасць акцыянераў перавышае 3 тысячы чалавек, аднак ніхто з іх у апошнія гады не атрымлівае ні рубля дывідэндаў. Пры гэтым чысты прыбытак «Амкадора» за 2010 склаў \$11,2 мільёна, а за тры кварталы 2011 — яшчэ \$31,2 мільёна.

Цэнтр новага холдынга

Прадпрыемства з'яўляецца адным з самых паспяхоўных у краіне, таму Аляксандр Лукашэнка і абраў яго для таго, каб стварыць вакол «Амкадора» холдынг. Падобная практыка прымяняецца і ў іншых галінах эканомікі. Напрыклад, прыбытковы «Савушкаў прадукт» Аляксандра Машэнскага мае аб'яднаць вакол сябе многія беларускія малаказаводы. Гэтыя выпадкі вылучаюцца тым, што магчымае стварэнне холдынга даецца прыватніку. Для гэтага дзяржава прадае яму за бясплату (фактычна аддае) некалькі іншых прадпрыемстваў. Так здарылася і з «Амкадорам».

Напрыклад, у сярэдзіне 2011 Аляксандр Лукашэнка сваім указам дазволіў прадаць канцэрну тры заводы: дзяржынскі «Аграмаш», лагойскі «Эпас» і Мінскі прыборабудаўнічы за-

вод (цяпер «Амкадор-Белвар») за сімвалічныя \$1,5 мільёна.

Зрэшты, не кожнае прадпрыемства прыходзіць да Шакуціна і Махата само. «Амкадор» праводзіць экспансію і за мяжу. У 2009 годзе канцэрн выкупіў завод «Энергазачэстка» ў расійскім Бранску і Паляржскі завод сельскагаспадарчага машынабудавання пад Вільняй. Выхад на рынак Еўрасаюза не павінен уводзіць у зман. «Амкадор» пастаўляе сваю прадукцыю ў дзясяткі краінаў свету. 50% сыходзіць у Расію, яшчэ 35% тэхнікі асыдае ў Беларусі, але сярод астатніх пакупнікоў краінаў Еўропы мала, там перадусім Венесуэла, Індыя і Непал.

Старанны мецэнат

З імем Шакуціна звязаная і скандальная гісторыя з перамогай Алены Ланскай у адборы на «Еўрабачанне-2012». Выкарыстанне адміністрацыйнага рэсурсу, які і прывёў да перамогі спявачкі, абярнулася нечаканай паразай і вывалачкай, якую атрымлівае ад Аляксандра Лукашэнка ўсе арганізатары конкурсу, апроч Шакуціна. На публіку трапілі цікавыя падрабязнасці. Напрыклад, палову ад выдаткаў «Еўрафэста» аплачваў «Амкадор» — цікава, ці давалі на гэта згоду акцыянеры, якія сядзяць без дывідэндаў?

Чаму ж Шакуцін так лабіраваў перамогу Ланскай? Алена — адна з трох выканаўцаў, што працуюць у ягоным прадзюсарскім цэнтры «Спамаш», разам з Іванам Буслаем і Дарыяй. Але самая паспяховае сярод калегаў — летась перамагла на «Славянскім базары».

Прадзюсарскі цэнтр быў створаны яшчэ сем гадоў таму ў памяць дачкі Шакуціна, якая загінула ў аўтакатастрофе. У назве схавана расійскамоўная фраза — «СПАСение МАши Шакутиной». Гэты быў першы прыватны прадзюсарскі цэнтр у краіне. Выдаткі на культуру, нават папсовую — рэдкае рэч сярод беларускіх мільянераў. Імкнучыся адпавядаць густам начальства, звывчайна яны з буйным імпэтам спансаруюць спартыўныя каманды.

Ягор Марціновіч

Брат-2

Хоць Аляксандр Шакуцін прамяняў медыцыну на больш прыбытковы занятак, фармацэўтычным бізнэсам займаецца зводны брат сенатара, Сяргей. Ён — уладальнік кампаніі «Іскамед», аднаго з найбуйнейшых імпарцёраў лекаў і актыўнага ўдзельніка дзяржаўных тэндараў. Яму належыць сетка аптэк, 11 з іх адкрыты ў Мінску і ўдвая больш у рэгіёнах.

Вялікая жоўтая машына-пагрузчык — візітка «Амкадора».

Алена Ланская вярнула прыз за перамогу на «Еўрафэсце».

Спявак з Жодзіна зрабіў фурор на украінскім тэлеконкурсе

Зала стоячы апладзіравала **Яўгену Літвінковічу**.

29-гадовы Яўген Літвінковіч стаў адкрышчэм конкурсу «Україна мае талент», які транслюе тэлеканал СТБ. Украінскае тэлебачанне расказвае пра саліста студыі Жодзінскага гарадскога Дома культуры, што ў сябе на радзіме ён неаднаразова спрабаваў прабіцца на вялікую сцэну, але пасля чарговага расчаравання вырашыў заняцца бізнэсам. Трымае кавярню.

Год таму Яўген не прайшоў у фінал расійскага конкурсу «Новая хваля». І тым не менш, спявак сёлета бярэ ўдзел у музычным праекце тэлеканала АНТ «Акадэмія талентаў».

А заадно спрабуе свае сілы на ўкраінскім конкурсе. Чацвёрты сезон «Україна мае талент» можа стаць для яго зорным. Апошні куплет ягонай песні Sweet People многія глядачы віталі стоячы.

Яго незвычайны голас ахоплівае некалькі актаваў.

СП

Яўген Літвінковіч з Ірынай Дарафеевай. Фота са старонкі спевака «УКантакце».

Што масквічы знаходзяць у Мінску?

Маскоўскі праграміст, які пераехаў працаваць у Беларусь: «Думаў, што Мінск прыбіраюць тры разы на дзень».

Сотні тысяч беларусаў выехалі працаваць за мяжу. У Расію, Еўропу ці далёкую Амерыку — беларускія заробкі ў параўнанне не ідуць. Мікіта Мядзведзеў, наадварот, прамяняў Маскву на беларускую сталіцу.

Кінуў смецце ў бак?

Мікіта — чалавек запатрабаванай прафесіі. Ён высокакваліфікаваны праграміст. Карэнны масквіч, ён пераехаў у Беларусь тры гады таму. На той момант ён быў беспрацоўны, а тут прапанавалі добрае месца.

«Мне, у прынцыпе, Масква надакучыла да таго моманту. Я ўжо хацеў з'ехаць. Там цяжка жыць», — кажа Мікіта.

Першае ўражанне ад Мінска — чысты горад, спакойныя і зычлівыя людзі, шырокія праспекты, адсутнасць затораў. А яшчэ — адчуванне, нібы трапіў у Савецкі Саюз, асабліва моцнае пры наведванні нашых «цумаў» і «гумаў».

«Для мяне гэта было шокам: чысты горад! Цяжка ўявіць. Я думаў, што яго прыбіраюць тры разы на дзень», — кажа Мікіта.

Праўда, потым зразумеў, у чым справа. Неяк ён быў у Смаленску ў кампаніі беларусаў. Да іх падышоў

чалавек і кажа: «А вы беларусы». «Як ты здагадаўся?» — пытаюць. «А вы смецце ў бак кідаеце», — адказаў чалавек.

Дзяўчаты не заганыцца

Што яшчэ прыемна ўразіла па прыездзе ў Беларусь, дык гэта нізкія ў параўнанні з Масквой цэны амаль на ўсё. «Адчуванне было, як у фільме «Еўрагур» [утэтай маладзёжнай камедыі хлопцы з Амерыкі, маючы ўсяго некалькі дзярараў у кішэні, пачуваліся багатырамі ў «беднай» Славаччыне — «НН»].

Яшчэ адзін «бонус» — беларускія дзяўчаты. Прыгожыя і менш заганыцца пра шмоткі, грошы і тачкі. Дарэчы, з адной та-

кой беларускай у Мікіты цяпер сур'ёзныя адносіны.

«Не ўяўляю, як яны жывуць»

Леташняя дэвальвацыя зменшыла даход Мікіты. Але ў Маскву ён не вярнуўся. Яго здзівіла рэакцыя беларусаў на эканамічны крызіс. Дакладней — яе адсутнасць. «Думаў, народ усё-ткі падумеў», — кажа хлопец. Сам ён дзеля цікаўнасці схадзіў на «маўклівую акцыю».

Прычына, чаму наш народ не «паўстаў», на думку масквіча, вось у чым: «Лукашэнка ў гэтым плане грамадзянска дзейнічае. Ён заўсёды пільнуе, і тых магчымых лідараў,

што могуць аб'яднаць людзей, свечасова нейтралізуе».

Узровень жыцця ў Беларусі нізкі, кажа Мікіта. «Не ўяўляю, як яны на гэтыя грошы жывуць. Можа, усе прывыклі. Я так разумею, гэта не першы раз?»

Зрэшты, у расійскай правінцыі, на яго думку, сітуацыя яшчэ горшая. Людзі співаюцца, не хочуць працаваць. Адзіныя, хто нешта робяць — гэта таджыкі ці ўзбекі.

«Беларускую разумею»

Мікіта ведае ўкраінскую мову, а таму разумее і беларускую. Праўда, яе амаль нідзе не чуваць.

«Інтэлігенцыя мову паважае і часта нават на ёй размаўляе. Але для існуючай улады інтэлігенцыя абсалютна не патрэбная... Па-мойму, у ніводным інстытуце не выкладаюць па-беларуску», — так тлумачыць моўную праблему хлопец з Масквы.

Нядаўна Мікіта пачаў хадзіць на лекцыі па філасофіі пры Беларускай калегіуме. Праўда, два тыдні адсутнічаў на занятках — адпачываў у Індыі.

З беларускіх гуртоў яму падабаецца «Касіпяе». «Ляпісы», я так разумею, тут забароненыя. Іх я таксама люблю, у Маскве хадзіў на канцэрт», — кажа Мікіта.

У Мінску яго прымаюць за свайго. «Маскоўскага» акцэнта ў хлопца няма, ніякіх непаразумеў з «мясцовымі» ніколі не ўзнікала.

Цяпер праграмісту Мядзведзеву 28 гадоў. Вяртацца ў Маскву пакуль што не збіраецца. Мінскі камфорт вабіць яго больш за маскоўскія грошы.

Аксана Рудовіч

СП

Сцісла

3 Гродна ў Мінск можна будзе даехаць экспрэсам за 4 гадзіны

Гэта стане магчымым пасля мадэрнізацыі чыгункі з пракладкай бессутыкавага палатна. У Лідзе ўжо гатовыя распачаць працы. Цяпер цягнік з Гродна ў Мінск едзе 6–7 гадзінаў.

Польскім ксяндзам у Беларусі падоўжылі візы

Мітрапаліт Тадэвуш Кандрусевіч паведаміў польскім СМІ, што ўлады Беларусі працягнулі тэрмін дзеяння візаў польскім ксяндзам, якія служаць у краіне, але не сказаў, на які тэрмін. 14 ксяндзам візы падоўжылі на паўгода.

Чатыром ксяндзам, да якіх улады мелі прэтэнзіі за служэнне імшы выключна на польскай мове, візы падоўжылі толькі на тры месяцы.

Частату «Аўтардыё» аддаюць «Сталіцы»

Нагадаем, што Мінсвязі пасля прэзідэнцкіх выбараў забрала ў «Аўтардыё» частоты за «распаўсюджванне інфармацыі, якая змяшчае публічныя заклікі да экстрэміскай дзейнасці». У часе выбарчай кампаніі радыё пускала ў эфір ролікі кандыдатаў у прэзідэнты Саннікава і Някляева, дзе тыя заклікалі прыходзіць «на Плошчу».

Такім чынам, «Аўтардыё» падзяліла лёс «Радыё 101,2», якое вярнула па-беларуску і было закрыта ў 1996-м. Цяпер на яго хвалі выходзіць станцыя, якая належыць БРСМ.

Пазітыў

У мінскім парку.

Запіс праз інтэрнэт, кансультацыя па скайпе

Гарадскія паліклінікі засвойваюць інтэрнэт-тэхналогіі.

Многія з паліклінік маюць уласныя сайты. Тут цяпер можна запісацца да доктара. Калі ў паліклініцы яшчэ няма ўласнай старонкі ў інтэрнэце, то замовіць талончык можна праз спецыялізаваныя агульнагарадскія сайты. Напрыклад, па адрасе info.minsk.by/clinics.

Некаторыя паліклінікі пачалі даваць анлайн-кансультацыі. Для гэтага трэба пазначыць сваё імя і прозвішча, адрас электроннай пошты і запісаць у адмысловае поле свой запыт.

А вось 14-я паліклініка Партызанскага раёна арганізавала праз скайп відэакансультацыю.

Застаецца спадзявацца, што ў хуткім часе мы дагонім Эстонію, дзе можна атрымаць рэцэпт на лекі праз інтэрнэт.

Сямён Печанко

Адзін дзень экс-палітвязня

Спавядаецца **Алесь Кіркевіч**.

— Трымай бутэрброд.
— Я прасіў з маслам і сырам.
— Я ж спыталася: «З плаўненым сырам?», ты адказаў: «Так»...

«Не, не буду аспрэчваць, бо пачнецца зноўку: крыкі, скандалы... гэтага ўсяго было ўжо забагата апошнім часам».

Так, мы зараз жывём разам з маці: я, жонка ды маці. Чатырохпакаёвай прафесарскай кватэры нібыта хапае... А якія яшчэ варыянты? Стаць на чаргу як маладая сям'я? Гэта недзе ў адным камплекце з парадзімі кішталту: «уладкавацца на завод», «узяцца за розум», «нікуды не лезці»...

Чорная гарбата. Ад кавы прыйшлося адмовіцца — страшэнна баліць пасля галава. Дый якая тут гарбата? Так, кіпень, а не паспеў дапіць, выстыгла — ну яе, у ракавіну. ТАМ была гарбата, там быў рытуал, дзе ўсё мае сэнс: што п'еш, з кім п'еш... Вось сядзеў на днях у кавярні з хлопцам, якому ўвесь час хацелася даць у морду. У выніку са свайго кубка глыткі два зрабіў — пакінуў і выйшаў. Што за здзек? «...Не піце з кім папала!» — вучыў нас, «першаходаў», бывалы татарын з мянушкай «Астрахань» ды набітымі свастыкамі пад кожнай ключыцай: будзеш «чыф ганяць» з малазнаёмым чалавекам, а ў яго рэпутацыя, напрыклад, нячыстая — разганяй пасля, што «на нязнанцы»...

Выходжу з хаты. Пакуль, мама! Жонка, чмок! Бух — замкнуліся металічныя дзверы за спінай. Няўжо цяжка дачакацца, пакуль на агульным калідоры я дайду хача б... да ліфта? А пакуль яшчэ ліфт прыйдзе? Стаю сабе: углядаюся ў чорную пляму дзвярэй, праз шкляблокі прабіваецца халоднае зімовае святло, а ў пад'ездзе стаіць пах неадрамантаванага смеццэпра-

Беларуская трагедыя

Васіль Жуковіч.

Сілу ад сонца вясна набірае, Кожнай быліны свабоду дае. А Каваленка Сяргей памірае, Свечкай ахвярна ў няволі згарае У самую лепшую леты свае.

Свет абуджае вясна маладая. Свет банкетуе, сыцее, пяе. А чалавек у бядзе галадае, Ён у пакутах жыццё пакадае, Ён у адчай не есць і не п'е.

Мужнага голад смаротны з'ядае — Скура ды косці, стаў лёгкі, як сцяг Той, ім узняты ў зорны прасцяг. Ён, патрыёт, за яго ж прападае. Сон не бярэ на калючых касцях!..

Несправядлівасць душа асуджае. Ён не чакае ад ліха добра, Жаль, што жыццё сваё не ашчаджае, Толькі ў народзе ратунку чакае! Што ж той народ?.. Бы вады ў рот набраў!

Дзе ж Ты, Усявышні? Дзе зрок Твой надрэмны, Усемагутны, Праўдзівы, Святы? Хіба не бачыш, дзе судзіць дарэмна? Хіба не бачыш, хто ў муках страшэнных? Злітуйся, Божа ласкавы, хоць Ты!

17–26.03.2012

Краіну «Беларусь», дзе адбываецца дзея, варта было б лічыць выдуманай, бо самі насельнікі не вераць у яе існаванне...»

Фота зроблена на шашы Віцебск—Мінск, а 3-й гадзіны ночы, першай ночы пасля вызвалення Кіркевіча. Ён ехаў насустрач жонцы.

вода, які даводзіць да шалу маіх гасцей, якія трапляюць сюды ўпершыню.

Правяраю паштовую скрыню — ці ёсць лісты ад «маіх экаў» (хто мне яшчэ можа напісаць, акром экаў ды дзядзькі «афганца», з якім мы праз ліставанне падчас адседкі і пазнаёмліся?). Няма. Нядаўна злавіў сябе на думцы, што мае нядаўня калегі па «ўніверсітэтах» больш абазнанны ў палітычных навінах за мяне. Сума пазыкі Беларусі МВФ, дакладныя даты самітаў, прызначэнні ды пасадкі... Так, седзячы, там мы ўсё адсочвалі, збіралі інфармацыю па крупіцах: ну вось жа, ЁН мае абрынуцца на працягу года, гэты курс, гэтыя абяцанкі, пустыя пагрозы — ЯМУ ўжо не вераць, таму і пагрозіў не мусяць баяцца. Мы, дурныя, абмудзілі бакамі шконкі і верылі, што ва ўсім гэтым ёсць вялікі сэнс для краіны, што «беспрэцэдэнтная колькасць палітвязняў» не застанецца незаўважанай, што на месца аднаго стане як мінімум дзесяць, арганізацыі пачнуць разбудоўвацца...

А ўсё аказалася з дакладнасцю да наадварот. І традыцыйны «Марш пераменаў» (што супольнага маюць перамены з традыцыяй?) у тым годзе стаўся нацыянальнай ганьбай: арганізатары зноўку нешта не падзялілі, не дамовіліся, праспалі, а можа паціху запілі... Яны ж не ведалі, дурныя, што мы ў гадзіну «Х» сядзелі ля закратаванага акана ў спецСІЗА і слухалі. Нам падавалася, што па праспекце маршыруюць тысячы, гудуць машыны, нехта надрываецца ў мацогальнік... А яны сядзелі па хатах, пілі валяр'янку і таксама прыслухоўваліся: ці не ідзе хто па калідоры? Мы верылі, што рубікон перакročаны, ЁН нас усё адно змушаны будзе выпусціць і мы скажам, усяму свету скажам, на розных мовах аб сваёй «маральнай пазіцыі», «неабходнасці жорсткіх мераў» і г.д. Тыя, хто застаўся на волі, бачылі ўсё гэта не ўпершыню, таму ролі былі распісанымі: нехта пабег за кветкамі, нехта запрасіў журналістаў, нехта абняў ды пацалаваў чарговага палітэка. Традыцыйна? Чарговага? Так, гэта акурат як з «маршам пераменаў»...

— Алё?
— Прывіт, — як заўжды на ўкраінскі манер, але неяк стомлена і нібыта ў адчай.

— Што здарылася?
— Нічога.
— Што зноўку?
— Кажу, нічога. Не магу я так, сумна... — наганяе на мяне тугу голас заўжды эксцэнтрычнай рудой дзяўчыны, якую спецслужбоўцы лічылі ці то маёй каханкай, ці то жонкай (што выклікала смех жонкі рэальнай).

Што я магу ёй зараз параіць: раздрукаваць і расклеіць сто наллекаў? Правесці бяссонную ноч у пастарунку і пасля бяссонна адзванкоў журналістаў наступны дзень? Кінуць усё, стварыць маладую сям'ю, уладкавацца на фабрыку, стаць у чаргу на кватэру?..

— Трымайся, Алёна!
— Трымаюся. Пакуль.
— Давай.

Віртуальная слухаўка кладзецца на экране старога Siemens-а. Недзе там скончыўся запіс. Слухаюць. Чакаюць. Як можна незвар'яецца ад такой працы, калі ўсё слухаць? Хіба што вар'яцеюць... Можа, п'юць? Пэўна, п'юць... Якая розніца паміж кантралёрам, які заглядае ў камеру кожнага тры хвіліны (згодна правілам спецСІЗА) і службоўцам, які слухае твае тэлефонныя размовы? У першага з часам утвараецца мазоль на пальцы ад пастаяннага адсоўвання завескі на вочку. Другі, пэўна, раней часу гложне ці сплене, чытаючы раздрукоўкі нашых перамоваў, падобныя да п'есаў. Будзе ў старасці халзіць падслепаваты, а якое-небудзь дзіцё добра вяхаванае захоча праз дарогу перавесці ці дапаможа да пад'езда дакульгаць. Яно ж не ведае (дурное!), чаму ён датэрмінова зрок згубіў, чаму паліць на балконе, чаму жонка трох перажыў, бо калі ты штодня глядзіш у бездань, бездань будзе непазбежна набліжацца, пакуль не з'есць цябе без хрумсту і пылу, не пакінуўшы па табе нават слупка дыму, разам з якімі звычайна адлятаюць душы апалагалісія.

А мы — нармальныя? Гэта нармальна, наогул, тэлефон адключыць пры кожнай нагодзе? А машыны ў двары запамінаць — нармальна? Белы бус, падаецца, быў з раніцы, гэтая не, таксама не, а вось падазроны «Сітраэн» заведзены стаіць...

Абмінаючы яго, зноўку заходжу ў пад'езд, вынікі маёй дзённай працы знаходзяцца ў срабрыстай скрыначцы памерам з мабільнік, у якой ужо пачынае сядзець батэрэя. Нічога, зараз Вова прыйдзе, а пасля я ўжо за рэпартаж вазьмуся — рэдакцыя, канечне, з'есць, бо раней за заўтра не паспею.

— Які ў цябе дом?
— Высокі. У двары адразу за аптэкай.

Хаджу з кута ў кут у сваіх трэніках, ні за што не возьмешся — госьць ідзе. Былы барацьбіт, вулічны змагар, душа, песня, слова, цяпер... Хіба журналіст, як і ўсе, а можа будаўнік зноўку? Зараз запытаюся.

— Якая кватэра?
— 27. Шосты паверх.
Як заўжды, кніжку прынёс, адкапаў у сябе. Абрбус у клетку. Жонка на стол носіць аладкі, гарбаты, нешта салодкае і неістотнае.
— Сталічныя гэтыя...
— Вось-вось, — пасміхаецца.
— Выбары, блін...
— Ага, — блішчыць вачыма.

«Як мне жыць, сволач, кажы давай, а не вачыма лыпай!»
— ...Ідзі падрамнікі рабіць. Я і сам хачу. Вокны пакуль рабіў, масу задавальнення атрымліваю: працуеш сабе, рукі загрузаныя, думкі сабе недзе, пасля вершы файныя атрымліваюцца.

— А зараз пішучца?
— Не, не пішучца.

«І мне не пішучца. Калі асоба, схільная да пісання, выходзіць з турмы, ёй заўжды не пішацца...»
— Не магу я быць прапагандыстам, — меланхалічна працягвае госьць, — я ж журналістам наймаўся працаваць, а ён мне з раніцы кажа: «Маеш сказаць так і так, бо я ў фэйсбуку прачытаў...»

— Кажуць, ты пад Талінам дом будуеш? — пераводзіць размову на бытавыя рэйкі жонка.

— Такой байкі аб сабе я яшчэ не чуў... Гэта на офісе вашым так кажуць?

Незаўважна надыйшоў вечар, ліфт у смярдзючым пад'ездзе працуе больш інтэнсіўна. Госьць пакінуў па сабе пару мамчыных бліноў (а скажа, пэўна ж, што сам з'еў, каб не пакрыўдзіць). Кніжкі, камп'ютар, фэйсбук — чарговая зараза... Адчуванне нібыта няма чагосьці. Во — засяроджанасці! Яна недзе там за-

Алесь Кіркевіч — намеснік старшыні «Маладога фронту», гродзенец. Вучыўся на гістаку Гродзенскага ўніверсітэта. Асуджаны да 4 гадоў зняволлення за ўдзел у акцыі 19 снежня. Пакаранне адбываў у наваполацкай калоніі. У калоніі Алесь рабіў будаўнічыя паддоны, а таксама пісаў вершы. Вызвалены ўказам Лукашэнка ад 1 верасня.

сталася, у камеры, падобнай да турны, у маўклівых зімовых прагулачных дворыках, на нарах перад адб'ем... Як яе здабыць зноўку? Сесці? А мо з'ехаць куды?

— Мілая, а ты хочаш дом пад Талінам?
— Не ведаю.
— Што мы тут робім наогул?
— ...
— Чаму мы тут яшчэ жывём, а?
— Бо гэта наша краіна...

«Ах ты, гад, ты ж сам гэта ўціраў сваім аднагодкам, кідаў іх наперад: з азартам яны сядалі на суткі, з усмешкай забіралі дакументы з ВНУ, атрымлівалі па чатыры гадзі ўзмоцненага рэжыму... А цяпер жонка табе мае тлумачыць аснову асноваў!» Усё слушна, бо гэта мая размова з самім сабой. Бо я ведаю, што жонку сабе абіраў найбольш падобную да самога сабе.

— Пакуль ты мянешся, я раскладу ложка.

Скрып пружынаў, шоргат абшывкі аб шпалеры. Ёсць час памаліцца. Пестрык запалкі і адбываецца цуд: святло сярод халоднай студзенскай ночы — займаецца знічка, прынесена калісьці з акцыі салідарнасці. За ёй вырастае ікона, то бок паштоўка з набору «Беларускі сакральны жывапіс» выдруку пачатку 90-х. Па той бок шыбы гарыць самотны аблвыканкам, падсветку на касцёле ўжо адключылі — у мэтах эканоміі, вецер іграе вешцем у мокрым парку, прымушаючы мільгацець зялёныя ды сінія ліхтары.

«Ну што, Госпадзе, Прабач нам грахі нашыя страшныя, Злітуйся, вызвалі рэшту «палітычных», Як нас калісьці, І дай паслужыць хача б яшчэ раз Гэтаму народу, Толькі Ты адзін Ведаеш, як...»

Гродна

Домрачава: Я абараняю колеры чырвона-зялёнага сцяга

Праблемы з патронамі для зборнай усё яшчэ не вырашыліся.

Пасля ўдалага сезона біятланістка Дар'я Домрачава вярнулася ў Беларусь. Яна заваявала два медалі першынства свету, другое месца ў агульным заліку Кубка свету, а таксама два малыя «Крыштальныя глобусы» за перамогі ў масстарце і пагоні.

Мініцюрная Дар'я ззяла ўсмешкай. У руках яна несла абодва «глобусы». Белая блузка і пальчаткі, чорная спадніца, завушніцы з каменчыкам. Стомы пасля доўгага сезона не адчуваецца, хаця яна, вядома, ёсць. Потым спартсменка прызнаецца, што марыць аб адпачынку.

«З Нойнер прыемна супернічаць і змагацца, — кажа беларуска пра суперніцунемку. — Кавы з ёй так і не выпілі. Але Лена паабядала, што будзе ў наступным сезоне наведваць гонкі. Будзе без нас сумаваць, як і мы без яе».

Пытанне, якое хваліла многіх, што будзе ў наступным сезоне з патронамі для спартсменаў, што трапілі

СЕРГЕЙ КУРАШИН

пад эмбарга Еўрасаюза. Нямецкае прадстаўніцтва фінскай кампаніі Гариа не атрымала дазволу выканаць замову.

Сама спартсменка адказваць на гэта не адважылася, пераадрасваўшы трэнеру Адрыяну Цыбульскаму. «Сітуацыя няпростая. Шмат праблем нам даставіла. Яна

яшчэ не вырашана, але, спадзяюся, хутка вырашыцца. Не магу пакуль сказаць, якія гэта будуць патроны, расійскія ці нейкія яшчэ».

Адказ на пытанне «НН», што адчувае Дар'я, калі бачыць на трыбунах бел-чырвона-белы сцяг, быў для спартсменкі цяжкім. Зноў завісла паўза.

«Заўсёды прыемна адчуваць падтрымку. Я абараняю колеры чырвона-зялёнага сцяга, ён уздымаецца ў гонар маіх перамог. Мне здаецца, што спорт павінен заставацца па-за палітыкай. Думаю, людзі атрымліваюць задавальненне ад выступленняў незалежна ад іх палітычных поглядаў».

Зміцер Панкевец

Камертон
Сяргея
Ваганавы

Міма Танка, альбо Непрачытаны верш

На мінулым тыдні Вадзім Гігін, галоўны спец па рэдагаванні «беларускай думкі» ў патрэбны ўладзе бок, нарадзіў думку, здавалася б, нечаканую. «На мой погляд, — сказаў Гігін, — Танк варты манумента ў Мінску, роўнага помнікам Купалу, Коласу і Багдановічу». Нагадаўшы пра набліжэнне 100-годдзя паэта, Гігін у якасці доказу гэтай бяспрэчнай вартасці выказаўся так: «...Ён жа быў сапраўдным песняром вызваленчай барацьбы народа Заходняй Беларусі».

Апошні раз пра «песняра вызваленчай барацьбы» я чуў недзе ў 6-м ці 7-м класе. Калі адлічыць ад танкаўскага 100-годдзя, атрымаецца 1954 ці 1955 год.

...Нарач, ланцуг высачэзных таполяў, што збягаюць з высокага ўзгорка да вады, за ім — руіны былога яхт-клуба Пілсудскага, ад якіх нават у хмарны дзень праз бягучы па вадзе цені аблюкаў відно было аж да «сіняга», як тутэйшыя пазначалі колер глыбіні, нарачанскае дно... Ну а далей, на ўзгорку, нават вышэйшым за «пілсудскі» — тры хаціны, яшчэ не пацямнелыя ад часу, моцна ўчапіліся ў наднарочанскую вышыню...

Гэтыя тры хаціны — першае, што я бачыў, прагнуўшыся, праз акенца Мацеевай хаты на ўскрайку Купы. Хата тулілася да самага возера, яно ці не плёскалася ў тое акенца, даруючы праз счарнелае шкло сваё неверагодна сіняе святло...

Раз на тыдзень я садзіўся на Мацееў ровар з заезджанымі тоўстымі коламі і пёрся, налягаючы на скрыпучыя педалі, да невяліччай крамы па хлеб міма тых трох хацін, углядаючыся ў жыццё за плотам. Адным на ўсіх, дарэчы. Паміж хатамі плота не было. Вось Танк, нахіліўшыся над нізенькімі дрэўцамі саду, беліць іх вапнай, Куляшоў, прыгладжваючы валасы, чытае на лаўцы

Відно было аж да «сіняга»

кніжку, прытрымліваючы старонкі ад ветру, а сівы Лынькоў у цяльняшцы нешта майструе ў лодачным рухавіку...

Я так хацеў прачытаць Танку ягоны верш пра Нарач, дзеля чаго вывучыў яго на памяць: «Люблю твае, Нарач, затокі і тоні...»

Не ўдалося... Не адважыўся... Толькі міма...

Ці не прайшла міма Танка Беларусь?

З уладай і яе намаганнямі зрабіць з песняроў Беларусі песняроў рэжыму ўсё ясна. Гэта яна ўслед папярэднікам з іхняй меліярацыяй, хімізацыяй ды курортнай зонай амаль канчаткова раструшчыла Нарач з наваколлем, ператварыўшы іх у смярдзючую квадрацыкламі «зону» для сафары. Знішчыла, па сутнасці, жывы помнік Паэту, а зраз клапоціцца аб помніку «песняру вызваленчай барацьбы»...

Але чаму антылукашэнкаўская, незалежніцкая Беларусь прайшла міма? Асабліва тая яе частка, якая ўзводзіць платы паміж пакаленнямі і пабальшавіцку трупчыць пад сабой гістарычную глебу, вышукваючы, падобна патолагаанатамам, у волатаў беларускага духу нешта прыкра савецкае, нібыта здрадніцкае... Як быццам у тыя, савецкія часы, у Беларусі панавалі толькі нейкія пачварныя прыблуды, а беларусаў з іх болей і радасцю, стратамі і здабыткамі, з іх мужнасцю і неверагоднай цярдлівасцю быццам бы і не было...

...Аднойчы я ўбачыў, як да берага набліжаецца нешта яскрава аранжавае, зусім нязвычайнае для нарачанскіх колераў. У невяліччай гумавай лодцы сядзеў светлавалосы хлопчык і ляпаў абедзвюма рукамі па вадзе. «Дай пакатацца!» — узрадаваўся я таму, што не прыйдзецца больш цягаць па пяску цяжкі Мацееў човен. Хлопчык моўчкі адварнуў ад берага і хуценька заляпаў у бок трох хацін...

Пяць гадоў таму Максімка, а цяпер Максім Яўгенавіч, узгадаў, расказваючы пра бацьку ў адным з інтэрв'ю, што ён завяшчаў «...не называць яго імем ні вуліц, ні ўстановаў. І не ставіць помнікаў, не вешаць мемарыяльных дошак. А на пахаванні не несці ордэнаў...». І пахаваць сябе папрасіў на сціпрых вясковых могільках на радзіме.

Нехта можа палічыць, што за гэтым завяшчаннем хаваецца нейкая крыўда на звар'яцелы час. Мне ж здаецца, што ён так любіў Беларусь, да такой глыбіні яе «сіняга», што наўпрост прасіў не перашкаджаць яму ў гэтай любові...

А той непрачытаны верш, дарэчы, напісаны ў 1937-м...

kamerton_41@mail.ru

Ягор Рыбакоў узначаліць «Альфа-радыё»?

Так Рыбакоў выглядаў, калі працаваў на БТ.

Былы гендырэктар БТ шэсць гадоў адсядзеў у турме.

У 2005 Ягор Рыбакоў быў асуджаны да 11 гадоў зняволення за атрыманне хабару і выкарыстоўванне службовага становішча. У калоніі Рыбакоў працаваў начальнікам мясцовага тэлеканала.

Пра прызначэнне Рыбакова дырэктарам «Альфа-радыё» паведаміў шэф-рэдактар радыё Андрэй Халадзінскі. Тым не менш, 2 красавіка прызначэнне не адбылося. Супраць Рыбакова выказаліся акцыянеры радыё, бо па рашэнні суда ён не можа займаць кіраўнічыя пасады цягам 5 гадоў пасля вызвалення.

Ягор Рыбакоў пачаў свой імклівы кар'ерны рост з газе-

ты «Магілёўскія ведамасці» пад кіраўніцтвам Рыгора Кісяля (сённяшні дырэктар АНТ). Пасля прэзідэнцкіх выбараў 1994 Рыбакоў узначаліў магілёўскае тэлебачанне, а потым быў прызначаны намеснікам старшынні Беларадыёкампаніі. Менавіта пры ім навіны беларускай тэлевізіі пачалі перадаваць на расейскай мове.

Калі Рыбакоў узначаліць «Альфа-радыё», то гэта будзе не першае памілаванне. У 2009 дырэктарам МАЗа стаў Аляксандр Бароўскі, які перад гэтым адсядзеў за злоўжыванне службовымі паўнамоцтвамі.

«Альфа-радыё» — адна з FM-станцый, што вяртае ў краіне. Радые забавляльнае, пра палітыку не вяртае, беларускай мовы на ім амаль няма.

Лявон Максютя

Фотафакт

Сярод магілёўскіх міліцыянтак выбралі «Лэдзі ў пагонах»

Танцы з пітонам, разборка і зборка аўтамата на хуткасць. За галоўны тытул змагаліся 9 дзяўчат-міліцыянтак, якім давялося не толькі прадеманстраваць свае прафесійныя навыкі, але таксама праявіць творчыя здольнасці. Перамагла ў конкурсе эксперт-криміналіст Ка с т р ы ч н і ц к а г а РАУС Магілёва Святлана Мокіна. Астатнія дзяўчаты таксама не засталіся без узнагарод.

Топінг ў Смаргоні: слупы замест дрэваў

Наведнікі парку на вуліцы Матросава ў Смаргоні сутыкаюцца з **апакаліптычным відовішчам.**

Замест пышных таполяў з зямлі вытыраюцца голыя слупы. Такое «добраўпарадкаванне» горада знаходзіць неадназначны водгук у мясцовых жыхароў. Але ўлады кажуць: самі папрасілі.

Каму перашкаджалі дрэвы?

Топінг — гэта абразанне верхняй часткі дрэва да пэўнага ўзроўню, звычайна 4-9 метраў. Далёка не ўсе дрэвы могуць вытрымаць такую радыкальную «стрыжку», бо зразаецца ўся крона. Аднак ЖКГ сцвярджае, што топінг — гэта ці не адзіная магчымасць захаваць, хай і ў сумнеўным выглядзе, дрэвы ў гарадах.

Асабліва гэта датычыць таполяў, якія растуць імкліва і маюць патрэбу ў пастаяннай апрацоўцы кронаў. Калі гэтага не рабіць, то дрэвы пачынаюць развальвацца і пагражаць бяспецы.

У Смаргонскім райвыканкаме кажуць, што «навесці парадак» прасілі самі грамадзяне. Такія просьбы былі дзве. Першая — у снежні. Жанчына прасіла абрэзаць вярбу ля школы №1. Маўляў, дрэва аварыйнае, а там дзеці ходзяць.

Другая скарга прыйшла на электронную пошту райвыканкама. У ёй мясцовы жыхар Крапіўніцкі, які жыве ля сквера на вуліцы Матросава, звяртаецца да дырэктара ЖКГ Івана Рамановіча: «Сквер паступова пераўтвараецца ў нейкі смеццевы пустыр. Частка сквера засаджана таполямі, якія пры вялікіх парывах ветра так і хочучь абрынуцца ў бок дамоў. Просім вас абрэзаць гэтыя дрэвы».

Электроннае пісьмо прыйшло 2 студзеня. І ўжо 6 студзеня просьбу задаволілі. «Ён нам яшчэ і падзякаваў за аператыўную працу. Анекдот!» — кажа Алена Лавянецкая, інжынер вытворча-тэхнічнага аддзела. Жанчына нічога кепскага ў топінгу не бачыць.

«Я цяпер у Бабруйск паехала — стаяць такія самыя пні, яшчэ

Так выглядаюць дрэвы ў смаргонскім парку.

чэ ніжэйшыя за насшы. Эстэтыка не эстэтыка — я не ведаю. Але на сёння гэта ўжо прыстойна», — кажа Лавянецкая.

Яна расказала, што дырэктарка школы №1 хваліла работнікаў ЖКГ за падрэзаную вярбу.

«Дзякуй, гаворыць, што вы знялі з мяне вялікую работу. Дзеці ходзяць, я за іх баялася. Адзін просіць, кажа «дзякуй», а другі піша, што дрэнна. Але будзе налета яно добра. Абрасце дрэва», — кажа жанчына.

Такую думку падзяляе і галоўны інжынер ЖКГ Аляксей Гакуць. Ён прыводзіць прыклад парку па вуліцы Савецкай. Гадоў 8 назад там таксама стаялі «слупкі».

«Цяпер вы нават не заўважыце, што там нешта абразалася», — кажа Гакуць.

«Да нядаўняга часу горад Смаргонь быў «зялёным» горадам. Старажылы ўзгадваюць: раней можна было ў дождж без парасона дайсці пад шатамі дрэваў ад першай школы да касцёла і не змокнуць», — піша журналістка Дар'я Ліс.

«Чысціно», што запанавала ў скверы па вуліцы Матросава, яна параўноўвае з вусціннасцю Хатыні.

Мы папрасілі патлумачыць сітуацыю карэнную жыхарку Смаргоні Валянціну Салаўёву. Як сказала жанчына, жарсці накаліліся крыху не там.

«Апошнім часам у Смаргоні было высечана шмат дрэваў, а на іх месцы нічога не было пасаджана. Таму любое ўключэнне бензапілы, нават калі гэта тычыцца дэкарэтыўнай апрацоўкі, жыхарамі ўспрымаецца нервова».

На думку Валянціны, да дрэваў ставяцца, як да нечага другаснага, што перашкаджае больш важным рэчам. Пабудавалі краму — секлі дрэва ля ўвахода.

У выніку раскідзістых дрэваў у горадзе не застаецца. «Часам вяртаюся з горада — слёзы на вачах. Аднаго дрэва няма, другога... Нічога не пасаджана!», — кажа Валянціна.

Аксана Рудовіч

«Я разумею, што дрэнна. Але будзе налета добра»

Ліпы ў Ашмянах абразалі не да ствала, а бочкамі. Цяпер яны зноў адрастаюць.

Колькі насамрэч каштуюць імпортныя рэчы?

Майкі па 27 тысяч і **зімовыя боты па 245 тысяч** рублёў.

Белстат апублікаваў падрабязную статыстыку імпарту замежнай прадукцыі ў студзені 2012. Кожны від тавараў — ад скураных ботаў да корму для сабак — пададзены з указаннем аплатаванай цаны. «Наша Ніва» звярнула ўвагу на некаторыя цікавыя лічбы. Варта нагадаць, што набывты тавар беларускія прадпрыемальнікі мусяць размытніць, давезці да сваёй крамы, устанавіць нацэнку... — і ў выніку атрымаць цану, у некалькі разоў большую за пачатковую.

Мяса

Калі казаць пра мяса, то за месяц у краіну было імпартавана 5 тысяч тон свініны. Амаль палова — з Польшчы, па 22 000 рублёў за кілаграм.

Замарожанай ялавічыны навезлі

60 тон, прычым амаль усё мяса прыехала ў Беларусь з Літвы. Стартавы кошт кілаграма — 32 000 рублёў.

Салодкае жыццё

Пяройдзем да садавіны і гародніны. Студзень — зусім неспрыяльны месяц для таго, каб спажываць айчынную прадукцыю, таму беларусы вымушаны пераплачваць за замежны тавар. Па якім кошце ён прывозіцца ў Беларусь?

Агуркі ехалі да нас у асноўным з Іспаніі. Яны завозіліся ў студзені па 10 700 рублёў за кілаграм.

А вось з іспанскімі памідорамі (па 12 000 рублёў за кілаграм), якія займалі палову рынку, канкуравалі таматы з Турцыі (10 800 рублёў) і з Марока (12 300 рублёў).

Свежы малдаўскі вінаград абыходзіўся імпарцёрам па 4850 рублёў за кілаграм, а польскія яблыкі — па 3400 рублёў.

Знешні выгляд

Яшчэ адна цікавая катэгорыя — адзенне і абутак. Колькі каштуе кітайскі шырспацыў на мяжы па кожнай катэгорыі, вылічыць няпроста. Напрыклад, у статыстыцы разам ідуць і курткі, і паліто, не даючы магчымасці пралічыць іх асобна. Аднак некаторыя віды адзення ўсё ж ёсць. Напрыклад, майкі і фуфайкі завозіцца па 27 тысяч рублёў за кожную, пераважна з Літвы.

А вось «швэдры, пулаверы, кардыганы» каштуюць у сярэднім 73 тысячы рублёў. Тут у лідарах Расія, Бангладэш і Кітай даганяюць яе толькі супольнымі намаганнямі.

Станікі (перадусім расійскія) каштуюць 11 000 рублёў, а галыштукі — 29 тысяч рублёў (іх завозілі з Польшчы і Кітая).

І пару словаў пра абутак. Пара высокіх кітайскіх скураных ботаў (закрываюць шыкалатку), у студзені каштавала ў 245 тысяч рублёў.

Ягор Марціновіч

Патрыярх Кірыл: У кватэры пражываюць траюрадныя сёстры

Дараваць пыл было б некарэктна, а гадзіннік — гэта мантаж.

Патрыярх Кірыл прызнаў, што валодае кватэрай у Доме на набярэжнай у Маскве. Гэта здарылася ў эфіры «Вестак FM».

У Расіі набраў сілу скандал, звязаны з судовым пазовам на 20 млн рублёў, які прапісаная ў кватэры патрыярха жанчына прад'явіла ўладальніку жылля на суседнім паверсе — былому міністру аховы здароўя, хірургу-кардыёлагу, а цяпер святару Юрыю Шаўчэнку. На думку жанчыны, пыл, які падняўся ў выніку рамонтна ў кватэры Шаўчэнкі, нанёс шматмільённую шкоду бібліятэцы патрыярха.

Гэтая гісторыя выклікала вялікі рэзананс. Ставіліся пытанні, ці не парушае наяўнасць кватэры коштам 1,5 мільёна даляраў і прапіска ў ёй жанчыны тых манаскіх заракаў,

якія патрыярх даваў. Прадстаўнікі патрыярхіі раней называлі сітуацыю вакол кватэры прыватным жыццём патрыярха, а скандал — вынікам «чорных» піяр-тэхналогій.

Па выніках гутаркі з патрыярхам Салаўёў паведаміў, што ў кватэры, якая апынулася ў эпіцэнтры скандалу, пражываюць 2 траюрадныя сястры Кірыла. Па словах журналіста, ён задаў патрыярху Кірылу пытанне, чаму нельга было дараваць суседзям. Як адзначыў Салаўёў, патрыярх растлумачыў, што «такі варыянт заўсёды быў, але гэта таксама было б некарэктна».

Сярод іншага, патрыярх заявіў, што гадзіннік у яго на руцэ, зняты ўкраінскімі фатографамі, быў фотамонтажом. Што ён сапраўды валодае такім гадзіннікам, яму яго падарылі, але ён яго ніколі не надзяваў

Сяргей Гезгала

Любімага хакеіста Лукашэнкі затрымалі, але адпусцілі?

З'явілася інфармацыя пра затрыманне Паўла Белага, але ён аб'явіўся на чарговай гульні прэзідэнцкай каманды.

Інфармацыю пра затрыманне нападаючага прэзідэнцкага хакейнага клуба Паўла Белага са спасылкамі на свае крыніцы распаўсюдзілі на мінулым тыдні партал Tut.by і сайт «Беларускі партызан». «Бізнэсовец быў арыштаваны ў Мінску сярод белага дня ў сваім офісе супрацоўнікамі КДБ пры падтрымцы байцоў атрада «Альфа». Яго абвінавачваюць у адмыванні грошай і нелегальным перавозе за мяжу \$6 мільёнаў», — напісаў «Беларускі партызан» 28 сакавіка. Як сцвярджалі крыніцы інтэрнэт-рэсурса, «некаторы час таму Павел Бель пасварыўся з сынам прэзідэнта Віктарам, паміж імі нібыта адбылася бойка.

Пасля гэтага праверкай дзейнасці бізнэсоўца заняўся КДБ».

У КДБ гэтыя звесткі не каментуюць. А ў Следчым камітэце паведамілі, што іх ведаства крымінальную справу ў дачыненні да 31-гадовага Белага не заводзіла.

Між тым, 31 сакавіка Бель выйшаў на лёд у другім паўфінале спаборніцтваў па хакеі на прызы прэзідэнцкага спартовага клуба. Каманда Лукашэнкі прымала каманду Брэсцкай вобласці. Бель нават закінуў тры шайбы, гуляючы разам з Лукашэнкам.

Пасля гэтага «Беларускі партызан» напісаў, што ўладальніка будаўнічага бізнэсу праз тры дні выпусцілі на свабоду, бо не знайшлі складу злачынства.

КМ

Што пабудаваў Павел Бель

Павел Бель працуе намеснікам генеральнага дырэктара групы кампаній «Тапас», створанай у 2001. Асноўны профіль кампаніі — элітнае жыллё. У прыватнасці, «Тапас» атрымаў месца пад будаўніцтва трох комплексаў па вуліцах Язмінавай, Парніковай і Філімонава, проста за Нацыянальнай бібліятэкай. Гэты раён называюць адной з мінскіх «рублёвак». Тут будуюцца малапаварховыя дамы, квадратны метр у якіх каштуе \$2000.

Другая «кропка» «Тапаса» ў Мінску — Камароўскі рынак. Тут кампанія мае гандлёвы цэнтр «Імпульс», аднак неўзабаве істотна пашырыць свае ўладанні. Адміністрацыйны будынак плошчай 1500 м² паміж рынкам і «Імпульсам» мае быць перабудаваны ў яшчэ адзін гандлёвы цэнтр у найбліжэйшыя месяцы.

Апроч таго, «Тапас» будаваў жылы шматпаварховік па вуліцы Кнорына, а цяпер перароблівае пад офісны гістарычны будынак на рагу Гарадскога Вала і вуліцы Рэвалюцыйнай.

Сцісла

Затрыманы кіраўнік Юдзейскага рэлігійнага аб'яднання

Юрыя Дорна вінавацяць у атрыманні хабару. Паводле следства, Дорн спрабаваў атрымаць \$13 тысяч узнагароды за заключэнне дамовы арэнды нежылых памяшканняў, якія належаць аб'яднанню. Падставай

жа для затрымання сталі «абурэння сігналы ад сяброў аб'яднання, якія выявілі, што Дорн распараджаецца грамадскай маёмасцю як асабістай уласнасцю».

Катастрофа верталёта застаецца загадкай

Спецкамісія не змагла высветліць прычыны катастрофы верталёта «Эжурэй»,

што адбылася 20 кастрычніка 2011 ля в. Вілейты Пастаўскага раёна.

Эксібіцыяністы сваволяць

У Гродне 30-гадовага мужчыну затрымалі па падазрэнні ў здзяйсненні актаў эксібіцыянізму. Заведзена крымінальная справа. Падазраваны жанаты, працуе ў адным з гіпермаркетаў горада.

Раней гродзенскія міліцыянты затрымалі 52-гадовага мужчыну, які праводзіў «дэманстрацыі» ў грамадскім транспарце. Паводле мясцовых праваахоўнікаў, з пачатку года гэта пяты такі выпадак.

Разлічыўся сувенірнымі еўра

Хлопец знайшоў аб'яву мінчанкі аб продажы электронных гошай WebMoney ў інтэрнэце. Паабяцаў

заплаціць ёй за 3920 wmc 3 тыс. еўра і Bt160 тыс. На сустрэчу прыйшоў ягонь прыяцель. Паказаў дзяўчыне некалькі купюр па 500 еўра. Тая назвала код пратэкцыі здзелкі. Купец па тэлефоне ўпэўніўся ў яе завяршэнні, перадаў грошы і сышоў. І тады дзяўчына ўбачыла, што купюры сувенірныя. Міліцыя затрымала махляроў.

СП

П'яны на «Вольве» забіў жанчыну

а потым весяліўся ў машыне, уключыўшы магнітолу.

Жахлівы выпадак адбыўся ў Крэве Смагонскага раёна. У ноч на 1 красавіка на дарозе Мінск — Вільня «Вольва XC 90» выехала на сустрэчку. Па ёй акурат ехала жыхарка сталіцы. На сваім «Мерседэсе С220» яна сустрэкала сяброў на мяжы.

Сутыкненне адбылася на роўнай дарозе. Удар быў такой сілы, што ад «Мерседэса» нічога не засталося. 32-гадовую жанчыну выратаваць не ўдалося.

Пасажыр «Мерседэса», які сядзеў на прыэднім сядзенні, быў прышпілены і ў аварыі нейкім цудам абышоўся траўмай рукі. Дзяўчыне на заднім сядзенні разбіла галаву. А вось кіроўцу сплюсчыла — удар прыйшоўся на яе бок.

Кіроўца «Вольвы» паводзіў сябе неадэкватна. Ён хадзіў з пляшчай пива па дарозе і пытаў ва ўсіх, куды знік «ягонь кіроўца». Маўляў, ён усяго толькі пасажыр. Потым ён замкнуўся ў аўто, сеў на пасажырское сядзенне і некалькі разоў

паўтараў пытанне пра «свайго кіроўцу». А пасля і ўвогуле ўключыў музыку. Пазней супрацоўнікі ДАІ ацанілі ягонь стан як «алкагольная кома». Па іх словах, віноўнік аварыі, які сам у выніку не атрымаў ніводнай драпіны, не перажываў. Ён весяліўся, паказаў непрыстойныя жэсты.

Аказалася, што гэты 54-гадовы мінчук усяго за некалькі дзён да здарэння вызваліўся з турмы, куды патрапіў акурат за кіраванне аўто ў нецвярозым стане. Па гэтым артыкуле яго судзілі двойчы. Акрамя ту-

рэмнага зняволення яму прадпісалі прымусовае лячэнне ад алкагалізму. Да 2016 года ў мужчыны забралі права кіравання.

Трагедыя па віне нецвярозых кіроўцаў здараюцца рэгулярна. Так, 19 сакавіка пад Смалевічамі адзін такі збіў насмерць дзвюх студэнтак. 33-гадовы віноўнік аварыі неаднаразова прыцягваўся да адказнасці па лініі ДАІ і міліцыі. Правы ў яго забралі, на момант здарэння адбываў пакаранне ва ўстанове адкрытага тыпу.

Сямён Печанко

ад

25

сакавіка — новыя частоты, хвалі

06:00-08:00	6105 кГц	49 м
	6120 кГц	49 м
18:00-20:00	6105 кГц	49 м
	7270 кГц	41 м
20:00-22:00	5930 кГц	49 м
	6105 кГц	49 м
22:00-24:00	5995 кГц	49 м
	7475 кГц	41 м

612 кГц 490 м сярэднія хвалі

радыё свабода

Тэл. (017) 266 39 52
СМС 391 22 24
svaboda@rferl.org
п/с 111, Менск, 220005, Беларусь

www.svaboda.org

Каранацыя без каралёў

«Ляпісам» пабаяліся даць «Рок-карону». Гледачы адказалі нагамі.

«Рок-каранацыя-2011», традыцыйнае падвядзенне музычных вынікаў года, прайшла 31 сакавіка ў Маладзечне. Месца правядзення — гэта быў галоўны яе сюрырыз, бо іншых інтрыгаў ад «Каранацыі» ніхто не чакаў. Бальшыня рок-зорак — у «чорных спісах». Напярэдадні ад удзелу адмовіўся і заяўлены раней Кулінковіч. Пасля таго як 30 сакавіка адмяніўся канцэрт «Нейра Дзюбеля» ў Мінску, ён вырашыў не рызыкаваць «Каранацыяй».

У выніку цырымонія ўганаравання выйшла куды. На сцэну ўсяго на дзве песні выйшаў магілёўскі гурт Akute, пасля — ZM99, а скончылі першую частку хэві-металісты Znich. Яны гралі за сябе і за Drum Extasy, бо апошнія не змаглі дабрацца да Маладзечна праз паломку машыны.

«Рок-каранацыя» ішла нібы на хуткай перамотцы — адспяваў першы гурт, аб'явілі трох намінантаў, хуценька адвыступаў другі — а пасля антракту згадалі і ўсіх астатніх. Нагадвала «разагрэў» перад выступам J_Morgs, які мусіў іграць у другім аддзяленні.

Выканаўцам года быў прызнаны гурт Аляксандра Памідорава Pomidor/off. Ён жа атрымаў «ма-

люю» рок-карону за найлепшую песню года — «Дым». Іншыя ўзнагароды размеркаваліся наступным чынам. «Прачыў года» — гурт Akute. «Традыцыі і сучаснасць» — «Зніч». «Альбом года» — «Зімачка» гурта «Тройца». «Вернасць традыцыям» — Drum Extasy. «Найлепшы поп-рок-гурт года» — J_Morgs. Тытул рок-князёўны атрымала Зоя Сахончык, вакалістка гурта «ЗМ99». У намінацыі «Падзея года» рок-карону атрымала дырэктарка Музея народнай архітэктуры і побыту ў Строчыцах Святлана Лакотка — за арганізацыю фестываля «Камяніца».

«Рок-каранацыя» цяжка ўявіць без музыкаў, якія трапілі ў «чорны спіс», але менавіта такой стала «Карона-2011» — без Вольскага, Варашкевіча, «Ляпісаў». Што цікава, «Ляпісы» не атрымалі ніводнай ўзнагароды, хаця 2011 год шчыра можна назваць годам Міхалка і кампаніі.

«Дым» Памідорава, канечне, — выдатная песня, але ў мабільніках у людзей іграюць іншыя — «Грай» і «Не быць скотам» забароненага «Ляпіса Трубяцкога».

«У 2009, калі тут «Ляпісы» былі, дык у залу трапіць было немагчыма», — успамінала адна з супрацоўніц Палаца. Сёлета ў зале, разлічанай на 820 чалавек, сабралася ўсяго 300 слухачоў. Некаторыя прыйшлі проста як-

Памідораў на ўручэнне не прыйшоў >>>

небудзь разнастаіць суботні вечар. А бальшыня — паслухаць J_Morgs.

Пад першыя ж акорды «Майго сонца» моладзь ускочыла і пачала танчыць у праходах і ля сцэны. Пугач размаўляў з залай па-беларуску, і зала хорам спявала менавіта беларускамоўны варыянт песні «Глядзі». J_Morgs нібыта адыбраў за мінулыя «Каранацыі»,

калі адмавіўся выходзіць на сцэну, згледзеўшы ў зале Аляксандра Мілінкевіча.

Вось такая каранацыя ў зале, запоўненай на траціну. Не тое каб дзягнаць, хутэй намёк, што, магчыма, варта ўзяць паўзу і дачакацца часоў, калі «Ляпісы» зноў прыедуць у Маладзечна разам з Вольскім, Кулінковічам і іншымі. Калі

знікнуць «чорныя спісы» і музыкам не давядзецца сваёй адсутнасцю ратаваць мерапрыемства.

Дарэчы, і лаўрэат галоўнай прэміі Аляксандр Памідораў на цырымоніі не з'явіўся. Ён лічыць, што «Каранацыя» згубіла сэнс без найлепшых гуртоў.

Юрась Ускоў, Маладзечна—Мінск

Выстава «Пагоня» — у сядзібе Партыі БНФ

Да 11 красавіка ў памяшканні новай Сядзібы БНФ (Чарнышэўскага, 3) працуе выстава мастацкай суполкі «Пагоня». У экспазіцыі — 24 творы жывапісу і графікі сяброў творчай суполкі «Пагоня»: **Аляся Мары, Генадзя Драздова, Уладзіміра Крукоўскага, Аляся Шатэрніка.**

СМ

Сцісла

Сустрэча з Кулінковічам

Творчая сустрэча з лідарам «Нейра Дзюбеля» пройдзе 6 красавіка на ўправе БНФ (Чарнышэўскага, 3). У праграме — адказы на пытанні, конкурсы, дыскусія на актуальныя праблемы беларускай рок-музыкі і невялічкі акустычны выступ.

У Мінску з'явіўся помнік беларускай княгіні

Помнік святой праведнай Соф'і Слуцкай быў адкрыты 31 сакавіка на тэрыторыі аднайменнага праваслаўнага прыхода ў Мінску (раён пл. Казінецка ў Курасоўшчыне). Ва ўрачыстасці бралі ўдзел міністр культуры Павал Лагушка і Мітрапаліт Філарэт. Соф'я

Слуцкая (1585–1612) — апошняя прадстаўніца роду Аляксавічаў-Слуцкіх, жонка Януша Радзівіла. Апекавалася праваслаўем у ВКЛ. Шанаваць яе сталі адразу пасля смерці, аднак кананізаваная Соф'я Слуцкая была толькі ў 1984. Яе мошчы захоўваюцца ў Свята-Духавым саборы ў Мінску.

Кудзіненка звольніўся з «Беларусьфільма»

Гендырэктар «Беларусьфільма» Алег Сільвановіч паведаміў, што не працягнуты кантракт з Андрэем Кудзіненкам. У паслужным спісе рэжысёра 5 поўнаметражных фільмаў. Найбольш вядомыя яго працы — «Акупацыя. Містэрыі» (2003), «Розыгрыш» (2008) і «Масакра» (2010). Апошняю карціну рэжысёр зняў на

«Беларусьфільме», куды яго запрасілі незадоўга да гэтага. Таксама не працягнуты кантракт з вядомай аніматаркай Ірынай Кадзюковай. Гэта звязваюць са скарачэннем фінансавання на кінавытворчасць.

У мастака Аляксея Марачкіна памерла жонка

Яшчэ 3 красавіка Ірына Марачкіна разам з мужам была на прагулцы. Калі яны вярнуліся дахаты, ёй стала дрэнна... Ірына памерла літаральна на руках у мужа. Пахаваюць яе ў роднай вёсцы Барсукі (Шаркаўшчынскі раён). Рэдакцыя «Нашай Нівы» глыбока смуткуе разам з мастаком і яго роднымі з прычыны цяжкай страты.

СМ

Маёмасць Каліноўскага прадавалі з аўкцыёну

Валянцін Голубеў знайшоў у віленскім архіве **унікальныя дакументы.**

Амаль выпадкова гісторык знайшоў дакументы, датычныя двух знакамітых паўстанцаў — Кастуся Каліноўскага і Якуба Ясінскага.

«Эту паперу ніхто не трымаў у руках ад 1864, калі яна была складзена. Гэта «Справа аб продажы з аўкцыёну рухомай маёмасці пакаранага смерцю палітычнага злчынца Каліноўскага». Яна праходзіла праз тагачасны Дэпартамент маёмасці, — кажа Голубеў. — Там ідзе пералік рэчаў, якія былі канфіскаваныя ў Каліноўскага: сталы, шклянкі... Апошнім пунктам ідзе «срэбраная лыжка варшаўскай працы». Рэчы захоўваліся ў віленскай гімназіі, але яе дырэктар Станкевіч скардзіўся, што сталы займаюць шмат месца, і іх вырашылі прадаць з аўкцыёну».

У архіве знайшлася інфармацыя і пра далейшы лёс некаторых рэчаў. Напрыклад, «столік шахматны, а трох нагах» быў прададзены нейкаму пану Слабодзеру за два рублі. Тым не менш, судовы прыстаў вырашыў, што шахматны столік і ў пастарунку рэч патрэбная. Столік у Слабодзера сканфіскавалі, і грошы за яго не вярнулі. Пакрыўджаны пакупнік запатрабаваў аддаць альбо столік, альбо два рублі. У выніку два рублі вярнулі, але пасля прыстаў запатрабаваў, каб іх пастарунку кампенсавала кіраўніцтва.

«Праз увесь дакумент Каліноўскі фігуруе як «палітычны злчынца Каліноўскі», — адзначае Голубеў, — але на апошняй старонцы згадваецца ягонае поўнае імя — гаворка ідзе пра маёмасць Канстанціна Каліноўскага.

Такім чынам, знікаюць спрэчкі вакол таго, што Кастусь — гэта псеўданім. Калі ў судовым дакуменце пазначана менавіта «Канстанцін Каліноўскі», можна ўпэўнена казаць, што гэта сапраўднае імя».

Таксама гісторык адшукаў дакумент з подпісам Якуба Ясінскага. Адносіцца папера да канца XVIII ст., і гаворка ў ёй ідзе пра віленскую школу інжынеры, дзе распрацоўваўся праект асушэння Палесся з будаўніцтвам канала ад Брэста да Магілёва і Гомеля. У 1792 вайсковы інжынер Ясінскі, будучы касцюшквец і галоўнакамандуючы Літоўскім паўстанцкім войскам, быў накіраваны рэвізорам на будову «Каралеўскага» канала, які злучаў Піну і Мухавец. Відаць, дакумент адносіцца да таго ж перыяду.

«Расійская дзяржава імкнулася цалкам знішчаць усё, што тычылася «палітычных злчынцаў». Таму любы дакумент, які захаваліся, — гэта сапраўдны скарб», — кажа гісторык.

ЮУ

Дзе ўпадзе кітайскі цмок?

Канфлікт у вярхах у Кітаі, адстаўка мааіста Бо Сілая выклікалі пытанні: як доўга яшчэ Кітай захавае стабільнасць перад непазбежным «крызісам росту»?

«Лукашэнкаўскія» чыноўнікі паўтараюць мантру аб «стратэгічным партнёрстве паміж Кітаем і Беларуссю». Ці ёсць у беларуска-кітайскіх адносінах месца для «стратэгічнага партнёрства», і які сэнс гэтыя словы маюць для нашай краіны?

Кітай як сусветная супердзяржава шчыльна развівае супрацоўніцтва з усім светам. У тым ліку з краінамі нашага рэгіёна. Напрыклад, тавараабарот суседняй Польшчы з Кітаем амаль 13 мільярдаў даляраў. Наш у 4,5 разу меншы (3 мільярды), што не замінае Лукашэнку ганарыцца асаблівымі стасункамі з Кітаем. У Польшчы сувымерныя адносіны з Кітаем ніхто не лічыць асаблівымі.

Кітай слаба зацікаўлены Беларуссю, і прычыны тут дзве.

Замежны гандаль таварамі і паслугамі Рэспублікі Беларусь з Кітаем (у мільёнах даляраў ЗША)

Год	Сальда
2005	148
2006	- 156
2007	- 311
2008	- 839
2009	- 941
2010	- 1273
2011	- 1617

Крыніца: сайт беларускага Міністэрства замежных спраў.

Тавараабарот Польшчы з Кітаем у 4,5 разу большы, чым у нас

Па-першае, Беларусь як неправавая дзяржава, папулісцкая дыктатура — зусім не прынадны кавалак для інвестыцый.

Па-другое, Кітай не патрабуе нейкай дапамогі на міжнароднай арэне ад Беларусі.

Сёння Кітай здольны на роўных размаўляць нават з ЗША, таму падтрымка Кітая з беларускага боку больш патрэбная Лукашэнку, чым самому Кітаю.

Аб'яднаўчым момантам краін з'яўляецца аўтарытарны лад кіравання.

Але нават такое палітычнае падобенства не спрыяе развіццю двухбаковых стасункаў на больш якасным узроўні — апошні раз кіраўнік Кітайскай Народнай Рэспублікі быў у Беларусі ў далёкім 2001 годзе, але затое Лукашэнка быў у Кітаі ўжо шмат-

кроць. Гэта добра паказвае, каму гэтыя дачыненні больш патрэбныя.

І гэта нягледзячы на адмоўнае сальда, якое ў 2011-м склала больш за 1,5 мільярда даляраў. Палова беларускага экспарту ў Кітай — гэта сыравіна, калійныя угнаенні, яшчэ 25% — капраляктам.

Кітай слаба зацікаўлены беларускай прадукцыяй. Бо і сам займаецца вытворчасцю тых жа прадуктаў і той жа якасці.

Наогул Кітай цяжка акрэсліць лёгкім партнёрам. Калі кітайскія інвестары і бяруцца за фінансаванне будаўнічых праектаў у Беларусі, то вымагаюць, каб участкі для іх будаўніцтва выдаваліся бясплатна.

Але кітайскія інвестыцыі для сённяшніх беларускіх уладаў не-

абходныя па проста прычыне — іншыя інвестыцыі проста няма. Акрамя расіян, бізнэс практычна не ідзе ў лукашэнкаўскую Беларусь.

Згодна з тэхнічна-эканамічным абгрунтаваннем, на будаўніцтва кітайска-беларускага індустрыяльнага парка ў Беларусь прыедзе ажно 600 тысяч кітайцаў. Цяжка сабе ўявіць, што ўжо бліжэйшым часам больш чым 5 працэнтаў жыхароў Беларусі будуць складаць кітайцы. Невядома, якім чынам рэжым Лукашэнкі будзе асіміляваць такую колькасць новых жыхароў і якія наступствы гэта будзе мець для беларускага грамадства.

Варта ўгадаць, што ў 2009-м, у часы «накручвання» беларускай эканомікі, улады прасілі крэдыты таксама і ў Паднябеснай. Кітай

Кітай перадумаў інвеставаць у аэрапорт «Мінск-2»

Маштабная рэканструкцыя адкладаецца на нявызначаны тэрмін.

Паводле інфармацыі сайта Naviny.by, адна з найбуйнейшых інвестыцыйных задумаў у гісторыі Беларусі не будзе рэалізавана. Меркавалася пабудаваць там новы пасажырскі тэрмінал і якасную ўзлётную паласу, якая дазваляла б прымаць нават цяжкія самалёты (напрыклад, аэробус А-380).

Аднак праект застаецца на паперы. Беларускі бок і кітайская кампанія «Віэдаклмаш», якая паўтара года таму была абрана генпадрадчыкам рэканструкцыі аэрапорта, не змаглі дамовіцца аб кошыце рэалізацыі праекта. У дамовы ён быў ацэнены ў \$600 мільёнаў. Аднак пасля кітайцы паведамілі, што ацэньваюць інвестыцыйны праект больш як у \$1 мільярд.

крэдыт даў, але толькі пры ўмове, што на гэтыя крэдыты будуць набываць кітайскія тавары.

Нарэшце, Кітай стаіць перад перспектывай непазбежнага эканамічнага, а разам з ім і палітычнага «крызісу росту». Эканамісты прадказваюць запавольванне тэмпаў развіцця і звязаны з гэтым усплёск сацыяльнай напружанасці. Перавагі «нізкага старту» вычэрпваюцца, а людскія рэсурсы патрабуюць іншага стаўлення да сябе. Гэта таксама непазбежна адаб'ецца на двухбаковых праектах.

Найлепшым выйсцем было б паралельнае супрацоўніцтва з кімсьці іншым. Але нехта іншы патрабуе вызвалення палітвязняў і выканання еўрапейскіх правілаў жыцця.

Рыгор Астапеня

Беларуская глыбіня. Чалавек сцяга

Піша Павел Севярынец.

*Калі ж тленне гэтае атрапецца ў нятленнасць
І смяротнае гэтае атрапецца ў несмяротнасць,
Тады збудзецца слова
напісанае:
«Паглынула смерць перамога».
І да Каранфянаў, 15:54.*

Павел Севярынец

палітык, пісьменнік. Сузаснавальнік Маладога Фронту, пасля Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі. Асуджаны на тры гады «хіміі» па справе так званых «масавых беспарадкаў» — так лукашэнкаўцы называюць пратэсты з патрабаваннем дэмакратыі і справядлівасці, што адбыліся ў дзень выбараў 19 снежня. Адбывае пакаранне ў Купліне Пружанскага раёна.

Пасля сарака дзён галадоўкі з чалавека пачынае сысходзіць жыццё. Тонкае на прасвет цела, з якога разам з наедкам знікае ўсё набытае, трапецацца па хадзе на касцях, бы сцяг на тронках, — і застаецца толькі сутнасць. Тое, чым чалавек ёсць.

Вось чаму Ісус сорок дзён нічога не еў, каб вытрымаць д'яблыя спакусы.

А беларуса Сяргея Каваленку, які галадае на смерць за бел-чырвона-белы сцяг і волю, вязуць у вар'ятно.

«Там, на самым версе ёлкі, калі я прымацаваў вуду і адпусціў вялікі сцяг, я адчуў, як мая душа адзялілася ад цела». Так Каваленка расказвае пра той самы дзень, свята На-

радзэння Хрыстова.

Сцяг у Віцебску быў феэрычны. Увесь год аблвыканкам збіраў з раёнаў сродкі на ўпарадкаванне Плошчы Перамогі, найвялікшай у краіне. На Новы год тут усталявалі самую вялікую ёлку ў Беларусі. Эх, ёсць чым ганарыцца!.. І вось 7 студзеня, на плошчы святочны канцэрт, і сярод белага дня, апоўдні бялявы, спартовага целаскладу хлопец перасякае брук, сігае за плот, па-альпінісцку ўзбіраецца на 35-метровую вышыню.

І найвялікшая ў краіне плошча ў момант ператвараецца з плошчы савецкай перамогі ў пляц перамогі беларускай.

Зараз Каваленка бледны-бледны ад голаду. Усё, што засталася ад моцнага, бялявага нашчадка колішняга вялікалітоўскага кавалы, крутаскулага, з масіўнай сківіцай сапраўднага байца, героя з горада Альгерда, Шагала, Мірона — палатніна белага цела і кроў, у якую гвалтам колюць глюкозу.

Чалавек-сцяг ператвараецца ў чалавека-смерць.

Тут, у камендзе, Каваленку часам б'юць з Кавалёвым — ну, гэты, як

яго, з Віцебска, каторага расстралялі... І, разабраўшыся, спачуваюць як свайму брату-«хіміку»: правёў сына ў Лядовы палац пасля 19.00 — парушэнне і ў турму. Таго, хто гатовы аддаць жыццё за бел-чырвона-белы сцяг, паважаюць. Але не разумеюць.

А ці разумеем мы?

Тое, што Каваленка памірае пры нашай агульнай млявасці да ягонага жыцця, — гэта нацыянальная ганьба. Гісторыя Чалавека-сцяга, а гэта, паверце, ужо самая сапраўдная беларуская гісторыя — сённяшні адказ на пытанне: ці верым? Ці можам? Ці пераможам?

Бо насамрэч наш бел-чырвона-белы сцяг — гэта і ёсць самы ясны на свеце сімвал перамогі жыцця над смерцю. Даўгая льяная палатніна, у якую загорвалі цела памерлага ў Палесціне. Белага з крывавай паласою.

Хрыстос паміраў за нас — і па Уваскрасенні пакінуў нам бел-чырвона-белы сцяг як знак Сваёй перамогі. Мы пазнаём яго ў штандартах хрысціянскіх краінаў — Англіі, Швейцарыі, скандынаваў, Польшчы, Грузіі, у бел-чырвона-белых стужках патрыярхаў і нават на гербе

РПЦ. Ад белых, чырвоных і белых хваляў сэрца захлынаецца святам, пшчотай і воляй.

І вось у Вялікі Пост, у тыднях цярпення і пакуты, расцятая на турэмных прасцінах, памірае душа Сяргея Каваленкі.

Мы блытаемся ў сепіве, спрабуем вырвацца і ўвесь час тычкаемся ў тое, што паміраць за Беларусь — дарма, а жыць дзеля яе немагчыма. Наракаюць: Каваленка заанадага рэзкі, няправільна сябе паводзіць, не слухае ані родных, ані кіраўніцтва сваёй партыі, і ўвогуле, самагубства — грэх... Але мы не маем права асуджаць яго. Толькі на волі можна спрачацца з Сяргеем, пераконваць, даводзіць. А зараз адзіна магчымы спосаб дзеяння для нас, тых, за каго і памірае Каваленка — ціснуць на рэжым, а не на Сяргея. Даць Чалавеку-сцягу годна з гэтай смяротнай галадоўкі выйсці.

Ці хоча жыць Каваленка, бацька дваіх дзяцей, муж, беларускі патрыёт? Канечне, хоча.

У свой час, галадуючы больш як 50 дзён, Аляксандр Казулін дамогся таго,

каб беларускае пытанне было вынесена на разгляд Рады Бяспекі ААН. Дзеля жыцця беларуса адна звышдзяржава — ЗША — паставіла на парадак дня тэму Беларусі, а іншая ядзерная дзяржава — Расія — была вымушаная гэты разгляд блакаваць.

Дзякуй Богу — Казулін застаўся жывы.

Глыбокі беларускі супраціў заўжды адчайна ахвярны. Пад кропельніцай, прывязаны да ложка, паміж жалезнымі дзвярыма з вочкам і закратаваным небам пакутліва і балюча Каваленка аддае сябе. Па кроплі — кожнаму з нас. І цяпер кожны дзень жыццё Каваленкі мусіць стаць днём бел-чырвона-белага сцяга. Хаця б аднаго сцяга штодня.

Думаю, Каваленка даможца выніку, вартага галадоўкі не на жыццё, а на смерць. І будзе жыць.

І тады ў светлыя велікодныя дні і для яго самога, і для кожнага з нас стане трошкі ясней, як паміраў на крыжы і як уваскрэс па пад бел-чырвона-белым сцягам, каб жылі мы, Сам Го-спад Бог.

Куплін

Ці хоча жыць Каваленка?

Нельга хаваць злачынствы партызанаў за «супрацівам фашызму»

Адказ на артыкул Сяргея Ваганавы «Невядомая гісторыя».

У «НН» ад 7 сакавіка 2012 быў змешчаны артыкул Сяргея Ваганавы «Невядомая гісторыя». Ён настолькі мяне закруціў, што я проста не мог пакінуць яго без увагі.

Па-першае, трэба адзначыць зняважлівы і нават абразлівы тон артыкула Сяргея Ваганавы. Тым больш што яго «праведны» савецка-«патрыятычны» гнеў скіраваны супраць Анатоля Тараса — чалавека, які выдае кніжную серыю «Невядомая гісторыя», дзе раскрываюцца балючыя і знакавыя для беларусаў гістарычныя падзеі.

Што ж прымусіла Сяргея Ваганаву абрынуцца ў найгоршых савецкіх традыцыях на Анатоля Тараса? Нагодай стала кніжка серыі аўтарства Сяргея Захаравіча «Партызаны СССР. От мифов к реальности».

Спадару Ваганаву не падабаецца, што аўтар ставіць пад сумнеў гіпербалізаваную савецкімі ідэолагамі ролю партызанскага руху ў барацьбе з нямецкай акупацыяй. Не падабаецца Ваганаву і горкая праўда пра зверствы партызанаў, рабаўніцтва мірнага насельніцтва, амаральныя паводзіны і г.д. У сваёй аргументацыі Ваганаву смела ідзе на падмену паняццяў. Так, ён не згодны з высновамі аўтара, што так званая рэйкавая вайна была «тыповым савецкім ашуканствам». І як доказ сваёй праваты расказвае шчымлівую гісторыю пра свайго сябра Хведзю Бычэлу, які страціў нагу падчас падрыву нямецкага эшалона і атрымаў за гэта ордэн.

Няўжо ж такі адукаваны і дасведчаны журналіст, як Ваганаву, не разумее прастай розніцы паміж лакальным эпизодам вайны (падрыў цягніка) і маштабнай усебеларускай партызанскай аперацыяй, у якой былі задзейнічаныя дзясяткі тысяч партызанаў (менавіта так падаецца «рэйкавая вайна» савецкай і лукашэнкаўскай прапаганды)?

Аўтар кнігі не адмаўляе, што партызаны падклалі выбуховую падрыхі, ён ставіць пад сумнеў (дарэчы, вельмі пераканаўча) менавіта маштабнасць і эфектыўнасць гэтых дзеянняў.

Як чалавек, які цікавіцца гісторыяй Другой сусветнай вайны, падам адзін толькі факт.

Не зразумела, як вяжацца супраціў фашызму і «рэквізіцыя» каровы

Крыж на месцы вёскі Дражна, спаленай партызанамі.

Партызаны па загадзе з Масквы ўзрываюць сотні кіламетраў чыгункі, пускаюць пад адхон дзясяткі (калі не сотні) эшалонаў з ваеннай тэхнікай — так кажа савецкая прапаганда. А немцы ў гэты ж час спакойна перавозіць праз Беларусь некалькі танкавых дывізіяў (цэлая чыгуначная армада) з-пад Курскай дугі ў Італію, дзе пачалася аперацыя саюзных войскаў, і не зазнаюць ніякіх праблем.

Далей Ваганаву грэблівая называе «прымітыўнай кан'юктуршчынай» пацверджаныя фактамі сцвярджэнні аўтара пра злачынствы партызан супраць мірнага насельніцтва (рабаванні, забойствы, здзекі). Значыць, па логіцы спадару Ваганавы, і Васіль Быкаў быў «прымітыўным кан'юктуршчыкам», калі пісаў пра гэта ў сваіх вядомых творах: «Круглянскі мост», «На балотнай сцяжыне», «Доўжык», «Ружовы туман».

Трэба спадару Ваганаву знаёміцца з найвыдатнейшай дакументальнай кнігай успамінаў Іллі Копыла «Нябышына. Вайна». Хай прачытае пра тое, як партызаны забіралі апошнюю ежу,

забівалі жанчын. А пасля вайны пісалі кніжкі, што тры разы грамілі нямецкія гарнізоны ў вёсцы, дзе тых гарнізонаў не было. Хай прачытае кніжку Віктара Хурсіка «Кроў і попел Дражна» (пра вёску, якую партызаны спалілі разам з жыхарамі). А сведчанні такіх паўсёй Беларусі процьма! Нават у адкрытых архівах ёсць такія звесткі.

Не прымае спадар Ваганаву і сцвярджэння, што Масквой ставіўся загад партызанам правакаваць акупацыйныя ўлады на акцыі застрашвання мірнага насельніцтва. Дык нават чытаючы савецкія кніжкі, можна зрабіць такую выснову. З аднаго боку сотні тысяч партызан, цэлыя партызанскія зоны, сельсаветы з савецкай уладай, немцы, якія баяцца выехаць з гарадоў. А з іншага боку — спалення акупантамі беларускія вёскі, якія партызаны чамусьці не імкнуліся ратаваць. Як, напрыклад, вёсачка Лозкі ў Калінкавіцкім раёне, якую спалілі пасля забойства некалькіх нямецкіх салдатаў. Спаліла рота карнікаў. У той час, як у навакольных лясах адседжвалася цэлая партызанская брыгада! Дык

ці ж не правакацыя гэта, спадар Ваганаву? І палілі ж да самага пыходу Савецкай Арміі, нават летам 1944 года! Дык чаму ж партызаны не абаранялі людзей?

Верхам жа цынізму з'яўляецца, на мой погляд, «перл» спадару Ваганавы пра тое, што такія кнігі горшыя нават за лукашэнкаўскія, бо «адмаўляюць удзел беларусаў у еўрапейскім... Супраціве фашызму...»

Не зразумела толькі, як вяжацца супраціў фашызму і «рэквізіцыя» партызанамі ў шматдзетнай сям'і каровы зімой (а гэта верная смерць) ці забойствы настаўнікаў толькі за тое, што яны вучылі дзяцей?

Чамусьці Хведзю Бачыла не пайшоў у партызаны, калі дзясяткі тысяч беларусаў ляглі ў Курапах, атрымаўшы кулю ў патыліцу ад бальшавіцкіх катаў, калі лепшых сялян высылялі на верную смерць у Котлас. У партызаны ж падчас нямецкай акупацыі ішлі, бо Масква ставіла людзей у нялюдскія ўмовы, бо быў выбар — або знішчэнне сям'і і залічэнне ў здраднікі, або партызанскі атрад. І прыгожыя словы пра еўрапейскі

супраціў фашызму — гэта здзек.

Ну а тое, што спадар Ваганаву так паважліва ставіцца да «партыйных гісторыкаў», «якія ўсё ж такі былі навукоўцамі» — гэта ўвогуле нешта страшнае. Гэта Лаўрэнцій Цанавы, які выдаў шматстаронкавы ілжывы опус пра партызанку ў Беларусі, быў гісторыкам?

Ён жа таксама працаваў з архівамі і дакументамі. Да таго ж, згодна з п'ячорнай логікай спадару Ваганавы, можна расстрэляваць невінаватых, ссылаць, катаваць, але змаганне з фашызмам усё спіша? І трэба бальшавіцкаму кату Ваўпшасаву несці кветкі і ставіць помнікі, бо ён жа «змагаўся з фашызмам».

Пакуль мы не будзем адкрыта, ва ўвесь голас казаць (перш за ўсё, школьнікам і студэнтам) пра злачынствы бальшавіцкага рэжыму, у тым ліку і здзяйснення савецкімі партызанамі, пакуль мы не пачнём катаў называць катамі, не зважаючы на тое, што яны бралі ўдзел, як кажа Ваганаву, у «еўрапейскім супраціве фашызму», нас чакае далейшая маральная дэградацыя.

Дзяніс Рабянок, Калінкавічы

Небяспечная з'ява

Сяргей Ваганаву адказвае Дзянісу Рабянку.

Магчыма, я недакладна сфармуляваў сваю пазіцыю. Але ўсё ж лічу, што трэба ўважліва чытаць тое, што напісана. Інакш мой апанент не сцвярджаў бы, што нагодай для ўзгаданых нататак стала кніжка «Партызаны СССР. От мифов к реальности»...

Нагодай стала не кніжка, а «канцэпцыя», выкладзеная Анатоля Тарасам у інтэрв'ю інтэрнэт-газете «Салідарнасць». У якім, нагадаю, усё пра гэтую кніжку ён сказаў сам: «...пабудавана на выкарыстанні ўжо надрукаваных матэрыялаў... у іншых кнігах, у часопісных артыкулах, у газетах,

у інтэрнэце... Новай з'яўляецца толькі аўтарская канцэпцыя, на падставе каторай гэтыя матэрыялы зведзены разам...»

Якая ж гэта «невядомая гісторыя», што будзеца на «выкарыстанні ўжо надрукаваных матэрыялаў»? І якая ж гэта «новая канцэпцыя» — сабраць пад адну во-

Тарас стварае замест адной прапагандысцкай міфалогіі іншую, спакушаючы чытача прымітвам

кладку аднабова і тэндэнцыйна падабраныя звесткі пра «савецкіх партызан», а потым з выглядам адкрывальніка сцвярджаць, што «ўся гісторыя партызанскага руху СССР — адзін вялікі міф».

Я не ведаю, чаму А.Тарас лічыцца — ці ён сам сабе лічыць — гісторыкам. Каб ён займаўся толькі папулярызуючай гістарычных ведаў, абмяжоўваўся складаннем адпаведных зборнікаў, ягоная дзейнасць была б, магчыма, карыснай. Але, карыстаючыся здабыткамі працы вядомых і паважаных гісторыкаў, не маючы нічога здабытага самастойна, ён намагаецца выбудоваць уласныя «канцэпцыі», піярць іх, раздаючы інтэрв'ю і ствараючы, між іншым, сабе імя сур'эзнага навукоўцы.

Што робіць Тарас з балючай партызанскай тэмай? Настрыгае з розных выданняў здабытыя гісторыкамі дыкразнаўцамі праўдзівыя звесткі, перат-

варае вядомае ў быццам бы невядомае і выбудовае быццам бы новую, незалежную, так бы мовіць, «канцэпцыю», спекулюючы на безумоўнай чыгатацкай цікавасці да гістарычных падзей.

Чамусьці, магчыма, падабаецца такі метад. Я ж лічу яго кан'юктуршчынай, якая стварае замест адной прапагандысцкай міфалогіі іншую, спакушаючы чытача прымітвам.

Галоўнае, на што хочацца звярнуць увагу, — небяспека, якую ўяўляе сабой палітычная кан'юктурка. Надаючы сабе прыстойны выгляд быццам бы навуковасці, яна стымулюе ў грамадстве ваяўнічую варожасць, жаданне доўжыць гістарычныя разборкі замест таго, каб аднацца на падставе праўды, каб з пачуццём нацыянальнай годнасці рабіць з трагічнай беларускай гісторыі карысныя і ўсеабдымныя высновы для сучаснасці і, галоўнае, для будучыні.

ФУТБОЛ

3 і 4 туры

У пятніцу 6 красавіка і аўторак 10 красавіка адбудуцца матчы чарговых тураў чэмпіяната краіны па футболе.

- 6 красавіка:**
«Гомель» — «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна)
«Славія» (Мазыр) — «Шахцёр» (Салігорск)
«Мінск» — «Дынама» (Мінск)
«Белшына» (Бабруйск) — «Нёман» (Гродна)
«Брэст» — БАТЭ (Барысаў)
- 10 красавіка:**
«Нёман» — «Брэст»
«Дынама» — «Белшына»
«Шахцёр» — «Мінск»
«Тарпеда-БелАЗ» — «Славія»
«Нафтан» — «Гомель»

КАНЦЭРТЫ

Джаз для гурманаў

5 красавіка а 19-й у Джаз-клубе Яўгенія Уладзімірава (Кастрычніцкая пл., 1) — Хэнк Інгліш з праграмай «Джаз для гурманаў».

Ніно Катамадзэ і гурт Insight

5 красавіка а 19-й у Палацы Рэспублікі (Кастрычніцкая пл., 1) — Ніно Катамадзэ і гурт Insight.

Шэдэўры сусветнага арганнага мастацтва

11 красавіка а 19-й у Вялікай зале філармоніі (пр. Незалежнасці, 50) — канцэрт «Шэдэўры сусветнага арганнага мастацтва» ў выкананні Ксеніі Пагарэлай.

НІТТ

11 красавіка а 20-й у RE:Public (Прытыцкага, 62) — НІТТ (Японія). НІТТ камбінуе ў сваіх музычных творах рок-рытмы і джазавыя балады. Сам артыст характарызуе свой стыль музыкі як «фартэпіяна-рок».

ВЫСТАВЫ

Біенале студэнцкай графікі

11 красавіка а 18-й у Палацы мастацтва (Казлова, 3) адкрываецца выстава «7. Агульнапольскае Біенале студэнцкай графікі. Познань 2011». Выстава працуе да 26 красавіка.

Лялька — Мадэль — Вобраз

Да 27 красавіка ў Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва (пр. Незалежнасці, 47) працуе выстава аўтарскіх лялек Аляксея Мартынава «Лялька — Мадэль — Вобраз». Майстар, які стварае лялькі, звязвае розныя светлы — рэальны і той, дзе лялькі ажываюць. Кожная

Вольскі ў Вільні

Хто купіў квіток на «Крамбы» ў Вільню дзеля **бясplatнай візы**, рызыкуе папоўніць спіс «неўязных».

Арганізатары канцэрта будуць складаць спісы псеўдафанатаў гурта, што скарысталіся магчымасцю атрымаць бясплатную візу, але не пайшлі на канцэрт. Звесткі пра нядобрадумленых кліентаў будуць перададзены ў амбасаду Літвы. У далейшым у іх могуць узнікнуць праблемы пры атрыманні візы.

У суполцы «Крамбамбулі» ў сацыяльнай сетцы напісана: «Усе квіткі пранумараваны. Калі чалавек прыйдзе на канцэрт і аддасць квіток, насупраць яго нумара і прозвішча ставіцца плюсік. Гэтыя дадзеныя потым даюцца амбасадзе для аналізу. Такія канцэрты будуць працягвацца, таму будзе стварацца база дадзеных: белая, шэрая і чорная. Таму, калі вы не збіраецеся на канцэрт, лепей падумаць. Нагадаем, за махлярства з візамі ў ЕС прадугледжана абмежаванне на ўезд на 5 год. Давайце павяжаць адзін аднаго!»

Па словах Ганны Вольскай, менеджаркі «Крамбамбулі»,

«некаторыя людзі шчыра прызнаюцца, што яны набылі квіток, каб атрымаць візу... Гэта проста непрыгожа перад тымі, што цяпер не могуць набыць квіток на канцэрт», кажа Вольская. «Ёсць людзі, якія заходзяць у офіс і проста кажуць «а где тут візы даюць».

28 красавіка ў Вільні, у клубе Loftas (Švitrigailos g. 29), гурт «Крамбамбуля» прэзентуе альбом «Драбадзі-драбада». Першапачаткова імпрэза мела адбыцца ў Мінску ў клубе «Рэаблік». Аднак арганізатары атрымалі адмову ў правядзенні.

Аксана Рудовіч

лялька майстра — жывая, сагрэтая целынёй рук свайго стваральніка.

Веснавы настрой

Да 8 красавіка ў мастацкім салоне «Ад вучня да майстра» (Кульман, 3 (гандлёвы цэнтр COOLMAN), 3 паверх, пак.3176) працуе выстава «Веснавы настрой». Выстава прымеркавана да Міжнароднага жанолага дня, на ёй можна не толькі аглядаць працы, выкананыя ў тэхніках жывалісу, графікі, габелена, баціка, керамічныя вырабы, але і набыць іх.

Мастацтва пачынаецца з малага

Да 9 красавіка ў Мастацкім музеі (Леніна, 20) працуе выстава «Мастацтва пачынаецца з малага», на якой можна будзе ўбачыць беларускі жываліс XX стагоддзя з прыватных калекцыяў.

Трапічныя мятлушкі

Да 22 красавіка ў ДOME-музеі І з'езда РСДРП працуе выстава жывых трапічных мятлушак. На выставе можна ўбачыць мятлушак з Паўднёва-Усходняй Азіі, Аўстраліі і Амерыкі.

Французская фатаграфія ад вытокаў да нашых дзён

Да 25 красавіка ў Гістарычным музеі працуе выстава фатаграфіі «100 х Францыя». Прадстаўленыя на выставе фатаграфіі належыць Нацыянальнай бібліятэцы Францыі, Музею д'Арсэ і Цэнтру Пампіду ў Парыжы. Выстава раскрывае гісторыю фатаграфіі, распавядае аб развіцці фатаграфічных тэхнік і напрамкаў. У экспазіцыі можна ўбачыць творы фатаграфу-піктарэалістаў, сюррэалістаў, гуманістаў і іншых.

ТЭАТРЫ

4 красавіка

Беларускай драматургіі — «Каласы пад сярпом тваім»

Купалаўскі — «Самотны захад»
Оперы і балета — «Эсмеральда»

5 красавіка

Беларускай драматургіі — «Што баліць?»
Оперы і балета — «Алека. Балеро»
Купалаўскі — «Людзі на балоце»

6 красавіка

Лялек — «Чайка. Спроба прачытання»
Беларускай драматургіі — «Янка Купала. Кругі раю»
Купалаўскі — «Людзі на балоце»
Оперы і балета — «Спартак»

7 красавіка

Юнага глядача — «Дарога на Віфлеем»
Лялек — «Прыгоды Пін-Піна»
Беларускай драматургіі — «Дамавічкі»
Оперы і балета — «Князь Ігар»
Беларускай драматургіі — «Вандруюнікі ў Нью-Ёрку»

8 красавіка

Лялек — «Кот у ботах»
Юнага глядача — «Пані Завіруха»
Беларускай драматургіі — «Ліфт»
Оперы і балета — «Марныя перасцярогі»

9 красавіка

Купалаўскі — «Я не пакіну цябе»
Купалаўскі — «Translations»

10 красавіка

Беларускай драматургіі — «Дарогая Елена Сяргеўна»

Оперы і балета — «Аіда»

11 красавіка

Купалаўскі — «Вячэра з прыдуркам»
Оперы і балета — «Жызэль»
Юнага глядача — «Пан міністр»

12 красавіка

Лялек — «Марынка-крапіўніца»
Беларускай драматургіі — «Сталіца Эраўнд»
Юнага глядача — «Майго юнацтва крылы»
Купалаўскі — «Офіс»
Купалаўскі — «Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл»
Оперы і балета — «Чароўная флейта»

13 красавіка

Юнага глядача — «Майго юнацтва крылы»
Беларускай драматургіі — «Нязваны госьць»
Купалаўскі — «Не мой»
Оперы і балета — «Рамэа і Джульета»

КІНО

Мапасан з ікламі

Мілы сябра (Bel Ami)
Францыя — Вялікабрытанія — Італія, 2012, каляровы, 104 хв.
Рэжысёры: Дэклан Данелан, Нік Армерод
Ролі выконваюць: Роберт Пацінсан, Крысціна Рычы, Ума Турман, Крысцін Скот Томас, Наталія Цена, Колм Міні

Жанр: Драма паводле рамана Гі дэ Мопасана
Аўдэа: 7,5 (з 10)

Былы вясковец Жорж Дзюруа прагне вырвацца з галечы. Сталіца дае такі шанец. Але ў Парыжы ўсё вырашаецца праз жанчын. Дзюруа ідзе да сваёй мэты, выкарыстоўваючы падман і спакушэнні. Мопасаназнаўцы, абураныя, што літаратуру скарацілі на карысць коміксавай энергетыкі, плююць атрутай. А дзюўчынкі, заблыкалі ў «Прыцемках», памылкова прымаюць бляск зла за модны гламур. Першым дапамагаць пазна. Другім — а іх будзе куды болей — раю прыслушца да музыкі і прыгледзецца да фінальнага кадра.

Андрэй Расінскі

Мара беларуса: «Ружовашчочкая, славянская, беларускамоўная»

Ідэальны хлопец? Ідэальная дзяўчына? Якія яны? Апытанне на вуліцах.

Вясна — час каханьня. Пасля зімовага сну абуджаецца не толькі прырода, але і чалавечья пачуцці. Каб прывабіць сваё каханне, яго трэба нечым зацікавіць.

Карэспандэнты «Нашай Нівы» запыталіся ў хлапцоў і дзяўчат на вуліцах Мінска, якім павінен быць чалавек, каб ім спадабацца.

Для мяне самае галоўнае, каб у хлопца была галава на плячах. Усё астатняе мне не важна. Ну і каб было прыемна з ім. Знешнасць усё ж мае нейкае месца. Але галоўнае, каб былі мазгі.

Ідэальных людзей няма. А так — адукаваны, культура паводзінаў павінна быць. Добры, шчыры, справядлівы.

Перш за ўсё ён павінен хахаць, паваяць дзяўчыну, быць уваўсім ідэалам для яе.

Разумны. Яшчэ — каб хоць крыху сімпатычны быў. Вышэйшая адукацыя. Узрост — ад 18 да 30. І здаровы. У цэлым, каб нармальны быў. У меру сур'ёзны, не занадта вясёлы, але каб хапала пачуцця гумару. Ну і мазгоў, канечне ж.

Ён павінен быць мэтанакіраваны і перспектывны. Не лічачы знешніх якасцяў і гэтак далей.

Па-першае, розум. Канечне, гумар вельмі важны. Каб быў станісты. Ну і проста добры чалавек.

Добры, спагадлівы. Сапраўдны мужчына: каб рабіў падарункі і проста хахаць.

Добры, разумны, прыгожы, дагледжаны. Не грубы, каб быў прыемным чалавекам.

Любая нармальна дзяўчына, якая сябе паваяе. Не павінна ўжываць

наркатыкі, не павінна піць, курьць. А павінна сачыць за сабой. Ну а ўсё астатняе — гэта ўжо справа густу хлапцоў.

Дзяўчына павінна ісці ў разрез з сучаснымі стэрэатыпамі. З тым вобразам, які навіязваюць сучасным дзяўчатам: гламур і іншае. Дзяўчына ў першую чаргу павінна быць маці, захавальніцай хатняга ачагу. Ну і глядзець сябе. Заставацца дзяўчынай, заставацца самай сабой. І тады мы іх будзем хахаць. Іх сапраўдных.

Дзяўчына павінна быць добрай, прыгожай. Але прыгожыя ў нас усе беларускія і рускія дзяўчаты, але беларускія больш. І кемлівай.

Павінна быць з характэрнымі для нашай краіны асаблівасцямі. Ружовыя шчокі. Сімпатычная славянская знешнасць: бялявыя валасы, косы. Такая «вяснова» дзяўчына.

Ніякіх там пазногцяў доўгіх

Прыгожая, з вялікімі блакітнымі вачыма, кучаравымі валасамі. Можа быць бландзінка, можа быць русай, светлай ці цёмнай — не важна. Фігура можа быць розная. Не толькі таносенькія дзяўчаткі. Могуць быць трохі «ў целе».

Яна павінна адпавядаць беларускім і славянскім традыцыям. Ніякіх там пазногцяў доўгіх, ні фарбаваных у нейкія экзатычныя колеры валасоў. Быць проста, як было ў традыцыях беларускага народа. Быць сціплай.

Усе прывыклі малапаваць Еўропу, Амерыку. Усе гэтыя замашкі, пахабшчына. Я лічу, дзяўчына павінна быць самай сабой, а не быць нейкім поп-сімвалам, які ўсе бадаць па тэлебачанні. Часцей за ўсё на вуліцы гэта і сустракаеш. Калі спытаць дзяўчыну, чым яна займаецца, самы верагодны адказ — гэта «хаджу па клубах». Я думаю, гэта няправільна.

Усе прывыклі малапаваць Еўропу, Амерыку. Усе гэтыя замашкі, пахабшчына. Я лічу, дзяўчына павінна быць самай сабой, а не быць нейкім поп-сімвалам, які ўсе бадаць па тэлебачанні. Часцей за ўсё на вуліцы гэта і сустракаеш. Калі спытаць дзяўчыну, чым яна займаецца, самы верагодны адказ — гэта «хаджу па клубах». Я думаю, гэта няправільна.

Па-першае, каб гаварыла па-беларуску. Па-другое, каб прыго-

Каб хоць крыху сімпатычны быў

жа апраналася, не паліла, не піла.

Крыху больш сціплай, чым большасць нашых дзяўчат. Бо ўплыў заходняй культуры ў апошні час значна пашырыўся на нашай тэрыторыі. І традыцыяналізм, які характэрны для нас, беларусаў, ён знікае. Усе становяцца раскаванымі: танцуюць, бегаюць, скачунь. А трэба быць больш сціплым. Хоць я не адмаўляю, што ў пэўныя моманты трэба праявіць ініцыятыву.

Беларуская дзяўчына павінна быць патрыёткай сваёй краіны. Але не пагаджацца з папярэднім выказаннем. У наш час трэба і патанчыць схадыць, і пагуляць. Не ўвесь жа час сядзець за партамі.

Было б прыемна, каб яна размаўляла на беларускай мове. А ў астатнім — галоўнае, каб душа была.

Аксана Рудовіч

Спявачка Валерыя: Беларусь — гэта Швейцарыя

Расійская поп-зорка дала ў Мінску юбілейны канцэрт.

У Мінск спявачка, чья песня пра «часікі» гучала з кожнага папсовага праса, прыехала адзначаць дваццацігоддзе на сцэне. Па-за сцэнай Валерыя выявілася трохі не такой, як мы ўяўляем расійскіх поп-зорак. Ніякіх эксцэсаў, накішталт Кіркорава з «ружовай кофточкай». Прэс-канферэнцыя плаўна перарасла ў нешта сярэдняе паміж шведскай гутаркай і кухоннымі пасядзелкамі.

Праваў «зорнасці» Валерыя і яе муж-прадзюсар Юсіф Прыгожын, з якім яна гастралюе, не дэманстравалі. Не было ўражання, што тыя праявы ўвогуле характэрныя для іх.

Тэма творчасці Валерыі калі і закраналася, дык толькі з падчы Прыгожына. Муж-прадзюсар пахваліўся, што новая песня Валерыі была запісана ў Галівудзе з аркестрам, а таксама сказаў, што хутка з'явіцца новы DVD-дыск спявачкі. Прыгожын даводзіў, што дакладна ведае, як зрабіць з расійскай зоркі сусветную знакамітасць — пасля гастролью ў Англіі, дзе Валерыя выступіла разам з Simply Red, схема ў яго складалася канчаткова. Што ж, пабачым, як яму

ўдасца гэты эксперымент з жонкай.

Большасць часу спявачка абмяркоўвала праблемы духоўнасці альбо бо яе адсутнасці ў шоу-бізнэсе, сакральнае «грошы — гэта не галоўнае» і... краіны Балтій. Зорная пара, якая толькі што прыехала з Рыгі, абуралася латвійскай палітыкай: «Навошта ім гэты ЕС, усе з'ехалі, заводы стаяць, моладзь уцякае ў Англію, застаюцца толькі рускія пенсіянеры, у якіх імкнуцца адабраць мову». І

далей па тэксце тэлеканала «Росія». «Трэба, каб палітыкі ўсе паміж сабой дамовіліся і зрабілі так, каб усім было хораша», — агітавала за мір ва ўсім свеце Валерыя.

Прыгожын казаў, што палітычныя тэмы яго вельмі цікавяць: падзеі ў Афрыцы (Валерыя там выступала і зрабіла вялікае ўражанне на кіраўнікоў мясцовых рэспублік); інтэграцыя краінаў Балтій ў ЕС, а таксама немагчымасць вяртання СССР (што Прыгожына радуе).

Тэму прэзідэнцкіх выбараў у Расіі так і не закранулі. Затое хвалілі Беларусь. Валерыя жартам называе яе Швейцарыяй: дарогі, шырокія вуліцы, паветра і дранікі. «І калі ідзеш ноччу па парку, то зусім не страшна».

Выявіліся Валерыя з мужам звычайнай сямейнай парай, якая, перабіваючы адно аднаго, імкнецца выказаць адну і тую ж думку. І так шмат гадоў, падакампамент «часікаў».

Юрась Ускоў

Сцісла

Асцярожна, кляшчы!

Крыжасмокі прачнуліся ў беларускіх лясах. На сакавік і красавік выпадае пік веснавой актыўнасці кляшчоў, якіх у гэту пару асабліва шмат на ўзлесках, паплавах, а таксама ўздоўж рэк і азёраў. У мэтах засцярогі ад кляшчоў медыкі раіць апранацца так, каб заставацца мінімум адкрытых частак цела.

Свежы бярозавік

Збіраюць у гэты тыдні ва ўсёй Беларусі. Гэты сок асабліва карысны для паліяшэння абмену рэчываў.

Віртуальныя падарожжы ў Мір і Нясвіж

Распрацаваныя трохвымерныя туры па турыстычных аб'ектах краіны. У іх можна адправіцца на сайце

Нацыянальнага агенцтва па турызму (belarustourism.by).

Танныя авіябілеты да Масквы адмянілі

Цяпер мінімальны кошт пералёту — 75 еўра ў адзін бок. На працягу зімы за білет у адзін бок дастаткова было заплаціць 43 еўра. Да канца красавіка яшчэ будуць дзейнічаць танныя білеты па 14 накірунках, але Масквы сярод іх ужо няма.

У ЗША паставілі латарэйны рэкорд

Быў разыграны прыз памерам \$640 мільёнаў. Латарэя называецца Mega Millions. Прыз дастанецца камусьці з жыхароў штатаў Мэрылэнд, Канзас і Ілінойс. Што рабіць з такім набыткам? Столькі грошай за ўсё жыццё не патраціш.

СГ

Прыватныя абвесткі

СПАЧУВАННІ

Смуткуем разам з Алесем Марачкіным з нагоды смерці жонкі Ірыны. Сябры

Шчыра спачуваем Юрасю Ускову, у якога не стала бабুলі. Нашаніцы ПРАЦА

Форум Razmova.by запрашае да супрацоўніцтва прафесійных фатографу і аматараў фотаздымак. Патрабуюцца фотарэпартажы з мерапрыемстваў. Прыклад — форум Razmova.by — Галерэя — Галоўнае — Снежань 2011 — Клуб Лофт 5—6 снежня 2011 года. Для аматараў паспрабаваць ёсць Canon 550D. Дашліце інфармацыю пра сябе на адрас razmova@razmova.by.

Прыватныя абвесткі ў «НН» (не больш за 15 слоў) можна падаць бясплатна. Дасылайце поштай (а/с 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail (nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайта www.nn.by. Дык скарыстайцеся!

Падчас фестывалю Chel'z Extreme Games Belarus 2012 прайшоў адкрыты Чэмпіят Беларусі па чэрлідынг. Спартсмены праходзілі ў некалькіх узроставых груп і класіфікацыях. У самай відовішчай частцы — выступы змяшаных груп — узялі ўдзел 6 каманд. Перамагла каманда з Мінска Belarus.

Актывісты ініцыятывы «Ежа замест бомбаў» зладзілі бясплатную раздачу прадуктаў беспрытульным у Міхайлаўскім скверы сталіцы. Каля трох дзясяткаў людзей без пэўнага месца жыхарства змаглі бясплатна падсілкавацца. Міліцыя не чаплялася.

Так «доць» бярозы. Работнікі эксперыментальна-даследчага прадпрыемства «Усход» (вёска Вернікі, Мінскі раён) нарыхтоўваюць бярозавы сок. Усяго ў «садзе» гаспадаркі — 2500 падсочных бярозаў, з якіх штодня атрымліваюць 10 тонаў соку.

Анекдоты

Чым адрозніваецца ўрад ад зграі ваўкоў? Толькі тым, што ваўкі ў сваёй зграі не вылізваюць падхвосце важаку.

Красавік тэлефануе снежню.

— Слухай, дружа, у адпачынак сабраўся, падмяні мяне!

— Ды не пытанне, ты ж мяне падмяняў.

Клімат у Беларусі цудоўны, але надвор'е яго псуе.

Факт адсутнасці наркатыкаў у апазіцыянераў быў кваліфікаваны суддзямі як хуліганства.

Прыходзіць мільянер да Лукашэнкі і кажа: «Адпусці ты мяне, Рыгоравіч. За мяжу хачу. Стаміўся я».

«Ды не пытанне. Ты вольны толькі на развітанне калгас падьмі».

Падняў алігарх калгас. Прыходзіць да лёсавызначальнага.

«Выканаў просьбу. Можна з'еду?»

«А ты мне вольны што — палац лядовы пабудуй!»

Стаіць палац лядовы.

«Дык, Рыгоравіч, магу паехаць?»

«А зараз, ведаеш, па традыцыі трэба на дарожку пасядзець».

Пасяўную будзе кантраляваць міліцыя, а надвор'е забяспечыць прэзідэнт.

Беларусь, 2011 год. «Алё, міліцыя? Тут на вуліцы пляскаюць у ладкі, прыезджайце хутчэй! А, не, гэта проста стрэлы... Даруйце, палася...»

Новая тактыка адлову злачынцаў. Калі злачынца не выяўлены на працягу двух тыдняў, міліцыя выбірае яго шляхам жараб'ёўкі па дадзеным мікрараёне.

З тэніснага турніру вывелі глядача, які крычаў разам з Азаранкай.

Марозная раніца. Сонца за аблокамі. Вецер ганяе па небе снежныя шматкі.

Цішыня. Чуваць толькі, як мацокаюцца птушкі, якія вярнуліся з поўдня.

За заклік да пераносу Чэмпіянату свету па хакеі апазіцыянераў перастаюць пускаць у лядовыя палацы.

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914), Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч, У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі	Наста Бакшанская
шэф-рэдактар	Андрэй Дынько
намеснік галоўнага рэдактара	Зміцер Панкавец
галоўны рэдактар	Андрэй Генадзевіч Скурко
заснавальнік	Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»
выдавец	Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАУ:

220050, Мінск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:

індывідуальны — 63125

для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 8 палос фарма-там А2, 4 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных аб'ектаў. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, вул. Асаналіева, 15-128. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 8005.

Газета выдаецца 48 разоў у год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 03.04.2012.

Замова № 1451.

Рэдакцыйны адрас: Асаналіева 15-128.

ISSN 1819-1614

Цана дамоўная.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

«НН» сто гадоў з вамі

Праясняецца пагода,
Бо вярнулася вясна.
Усё чакаеш, што прырода
Устрапянецца ада сна.
Завіняць жалобна крыгі,
І бурлівая вада
Снег, размоклы ў час адлігі,
Змые з лугу без сляда.
Максім Багдановіч.

«НН». №13. 1912.

Пачалася рэканструкцыя мінскай плошчы Незалежнасці. Рух транспарту паступова пераносіцца на вуліцу Савецкую. Пад зямлёй плануюць пабудаваць чатырох'ярусны грамадска-гандлёвы цэнтр з паркінгамі, крамамі, рэстаранамі. Яго столь будзе выходзіць на паверхню ў выглядзе купала.

«НН». №13. 2002.